WIADOMOŚCI UCZELNIANE

ISSN 1427-809X październik 2005 Nr 3(139) Politechnika Opolska

Inauguracja

po raz czterdziesty

Fot. Sławoj Dubiel

Prawo o szkolnictwie wyższym – wywiad z prof. Jerzym Woźnickim

Zakątki Opolszczyzny

Dziedziniec zamku w Brzegu

To jest naprawdę dobra ustawa

Ta ustawa otwiera drzwi do lepszej przyszłości szkolnictwa wyższego, ale wszystko zależy od decyzji, działań, pomysłowości i konsekwencji samych zainteresowanych. Nazwałbym ją ustawą większych szans i możliwości Rozmowa z prof. Jerzym Woźnickim, przewodniczącym zespołu Prezydenta RP w pracach nad ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym

– Pierwszego września weszła w życie nowa ustawa „Prawo o szkolnictwie wyższym", której przygotowanie poprzedziło parę lat pracy. Jak Pan Profesor ocenia – czy jest to dobra ustawa i jak przyjęło ją środowisko akademickie?

– Nową ustawę oceniam zdecydowanie pozytywnie i w moim przekonaniu, równie dobrze przyjęło ją środowisko akademickie, którego ogromna większość oczekiwała na nowe rozwiązania. Ustawa istotnie powstawała długo i pierwotny jej projekt ulegał licznym zmianom. Nie ma jednak niczego nadzwyczajnego w tym, że podczas długotrwałych prac parlamentarnych, dochodzi do wprowadzania wielu poprawek. Taki jest sens i cel tych prac. Gdybyśmy porównali tekst wyjściowy, który przyjął zespół prezydenta jako projekt, z tekstem samej ustawy, to znajdziemy wiele zmian redakcyjnych. Natomiast gdybyśmy zadali pytanie, w jakim stopniu ustawa odpowiada pierwotnym założeniom, czy zachowuje fundamentalne regulacje zawarte w projekcie prezydenckim, jednym słowem – jaki jest wynik prac prowadzonych nad ustawą w parlamencie, to odpowiedź jest zdecydowanie pozytywna.

Nie mówię tu o przebiegu prac towarzyszących tworzeniu ustawy, bo czasami mieliśmy dramatyczne momenty czy wręcz niedobre głosowania. Natomiast finał prac należy oceniać wedle treści samego dzieła; wszak… po owocach poznacie. Odnosząc się więc do owoców – oceniam je zdecydowanie pozytywnie. Mogę też powiedzieć, że wszystkie zasadnicze założenia, które przyjęliśmy jako animatorzy projektu ustawy, a które referowałem u Prezydenta 10 grudnia 2002 roku na spotkaniu inaugurującym całe przedsięwzięcie jako założenia ideowe do projektu, zostały przez Prezydenta przyjęte. Wszystkie one znalazły też swoje odzwierciedlenie w ustawie i w ogólności projekt nie tylko nie został „zepsuty", ale wręcz został poprawiony, choć mógłbym wymienić kilka kwestii, w których doszło do niekorzystnej zmiany pierwotnych propozycji regulacji.

– Piętnaście lat funkcjonowała poprzednia ustawa, a obecna rodziła się w bólach. Czy zechciałby Pan, jako jej główny twórca, przedstawić najważniejsze etapy powstawania nowego prawa?

– W 1990 roku weszła w życie ustawa o szkolnictwie wyższym. Należy jednak podkreślić, że powstała ona na granicy epok, dlatego wkrótce okazało się, że w wielu obszarach nie przystaje ona do zmieniających się realiów. Już w 1995 roku ze względu na pojawiające się zasadnicze uwagi do ustawy podjęto próbę przygotowania założeń do opracowania nowej ustawy. W tym celu powołano nawet dwa zespoły, aby przygotować te założenia. Jednak rezultaty prac poddane zostały ostrej krytyce na uczelniach. W 1996 r. doszło zatem do kolejnej inicjatywy. Wówczas, jako grono rektorów reprezentujących Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski, Politechnikę Warszawską i Akademię Górniczo-Hutniczą, zwróciliśmy się do ministra Jerzego Wiatra, żeby powołał zespół, którego zadaniem stałoby się przygotowanie nowej ustawy. Tak doszło do powstania zespołu prof. Jerzego Osiowskiego, który po 14 miesiącach opracował tzw. żółtą książeczkę. Zawierała ona tylko założenia do ustawy; założenia te zostały jednak zdecydowanie skrytykowane przez Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich, która w 1997 roku została powołana do życia. W efekcie tego, prezydium KRASP postanowiło zlecić Komisji Legislacyjnej KRASP opracowanie własnych założeń. Powstała wówczas w okresie 3 miesięcy tzw. zielona książeczka, a potem także niebieska, dotycząca nauki i Komitetu Badań Naukowych. Od tego czasu w ramach KRASP odbywaliśmy szereg posiedzeń poświęconych sprawom ustawy. Podjętych zostało wiele uchwał, zarówno przez konferencje rektorów poszczególnych typów szkół, w tym przez Konferencję Rektorów Uczelni Technicznych, jak i Konferencję Rektorów Uniwersytetów Polskich. Jednak podjęte przez ministra Mirosława Handkego inicjatywy dotyczące prac nad ustawą nie przyniosły efektu. Powstały dwie wersje projektu, obie jednak zostały skrytykowane przez rektorów i ministra. Następnie na polecenie ministra M. Handkego przygotowano projekt ustawy będący przedmiotem pewnego porozumienia pomiędzy ministerstwem i KRASP, zawierający ok. 25% regulacji zaproponowanych przez rektorów, ale minister M. Handke nie był w stanie tego projektu ustawy wprowadzić do Sejmu, w związku z tym kolejny minister, Edmund Wittbrodt zajął się tylko małą nowelizacją i sprawy pozostały nierozwiązane. Rozważaliśmy wówczas, czy nie należałoby zwrócić się w imieniu KRASP do osób lub instytucji mających prawo do ini-

Prof. dr hab. Jerzy Woźnicki, elektronik, kierownik Zakładu Przetwarzania Obrazów w Instytucie Mikroelektroniki i Optoelektroniki Politechniki Warszawskiej. Autor i współautor ok. 80 prac naukowych z dziedziny optoelektroniki oraz ponad 100 publikacji na temat szkolnictwa wyższego. W latach 1990–1996 dziekan Wydziału Elektroniki i Technik Informacyjnych PW. Od 1996 do 2002 r. rektor PW. W latach 1996–1999 przewodniczący KRPUT oraz wiceprzewodniczący KRASP, a w latach 1999–2002 przewodniczący KRASP. Od 2002 r. prezes Fundacji Rektorów Polskich. Przewodniczący zespołu Prezydenta RP ds. ustawy o szkolnictwie wyższym.

cjatywy legislacyjnej, a więc do grupy posłów lub Senatu albo do Prezydenta RP, z prośbą o przedstawienie opracowanego przez nas projektu jako inicjatywy własnej. W tym czasie zakończyła się moja kadencja przewodniczącego KRASP, a na moje miejsce wybrany został i od 1 września 2002 r. podjął działania rektor Franciszek Ziejka, któremu zawdzięczamy uzgodnienie z Prezydentem RP inicjatywy ustawodawczej.

Tak się bowiem złożyło, że miesiąc później, w dniu 1 października na inauguracji roku akademickiego w Uniwersytecie Jagiellońskim obecny był Prezydent Aleksander Kwaśniewski. Stało się to okazją do rozmowy, podczas której doszło do uzgodnień, że Prezydent byłby gotów wystąpić z taką inicjatywą i w ślad za tym już w grudniu 2002 roku w pałacu prezydenckim odbyła się debata na temat założeń całego przedsięwzięcia z udziałem przedstawicieli wielu ważnych zainteresowanych instytucji. Wcześniej grono kilku autorów, a należeliśmy do niego i rektor F. Ziejka i ja, przygotowało dla Prezydenta opracowanie pt: „Raport o zasadniczych problemach szkolnictwa wyższego". W efekcie zapadła decyzja, że działający od stycznia 2003 r. Zespół Prezydenta przygotuje projekt, a Prezydent wystąpi ze stosowną inicjatywą legislacyjną.

W ciągu 12 miesięcy powstał kompletny projekt ustawy. I co więcej, ani Prezydent, ani Rząd na przygotowanie tego projektu nie poniósł żadnych kosztów. Koszty poniosła Fundacja Rektorów Polskich jako organizacja pozarządowa, co więcej, inaczej niż w poprzednich gremiach, kiedy członkom zespołów wypłacane były honoraria, członkowie zespołu prezydenta pracowali pro publico bono, bez wynagrodzenia.

I tak w styczniu 2004 r. ogłoszony został projekt ustawy, który w marcu po korektach wprowadzonych przez nas wspólnie z MEN, został przekazany przez Prezydenta do Sejmu. Od marca 2004 do lipca 2005 r. w Sejmie trwały prace w kilku etapach: od sierpnia do grudnia 2004 r. w podkomisji, od stycznia do maja 2005 r. w komisji sejmowej. W czerwcu uchwalono ustawę – i co szczególnie cieszy – stało się to zdecydowaną większością głosów. Wyniki głosowania przedstawiały się następująco: aż 80% głosujących posłów było za ustawą, 15% przeciw, a 5% wstrzymało się. Następnie ustawa trafiła do Senatu (czerwiec – lipiec br.), lecz nadal trwały prace nad poprawkami, których zgłaszano bardzo wiele. Ustawa bowiem miała niewielu przeciwników, ale za to bardzo aktywnych, a jedną z metod jej blokowania było zgłaszanie dużej liczby poprawek. Konkurencyjnym wobec naszego projektu był projekt zgłoszony przez grupę posłów, który został przejęty od Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność". Te dwa projekty wstępnie rywalizowały ze sobą, ale prace w Sejmie trwały już tylko nad projektem prezydenckim, ponieważ komisja sejmowa uznała go za projekt wiodący. Zgłaszano zatem wiele poprawek – Sejm głosował nad nimi dwukrotnie, a Senat jednokrotnie. Mogę stwierdzić jednak, jako formalnie umocowany przedstawiciel Prezydenta w pracach nad ustawą, czyli tzw. przedstawiciel wnioskodawców oraz tzw. wiodący autor ustawy, że poprawki przyjęte nie zepsuły ustawy. Ja osobiście także, biorąc aktywny udział w pracach parlamentarnych, sam zgłaszałem poprawki, lub pod wpływem dyskusji proponowałem nową redakcję różnych artykułów, podobnie jak czynili to inni. Wielkie zasługi w tym zakresie położył minister T. Szulc, Sekretarz Stanu odpowiedzialny za szkolnictwo wyższe, a także studenci z Parlamentu Studentów RP. W sumie wyniki prac w Sejmie i w Senacie okazały się być pozytywne, co stwierdzić mogę jako ich aktywny uczestnik. Trzeba za to podziękować także Przewodniczącym Komisji pracującym w Sejmie i Senacie nad ustawą.

– W które z obszarów szkolnictwa wyższego nowa ustawa najbardziej ingeruje? Czy w sprawy nauki, dydaktyki, sprawy pracownicze czy finanse?

– Ustawa konsoliduje cztery akty ustawowe w jeden, więc jest to duża ustawa. Stąd ma w nazwie słowo prawo – Prawo o szkolnictwie wyższym. Konsoliduje mianowicie ustawę o szkolnictwie wyższym według stanu na początek prac zespołu prezydenta, tj. ze stycznia 2003, obszerną nowelę do tej ustawy zwaną ustawą stypendialną, którą przygotowywał MEN w ubiegłym roku, ustawę o wyższym szkolnictwie wojskowym oraz ustawę o wyższych szkołach zawodowych. Co więcej, włączyliśmy do niej z projektu ustawy o innowacyjności ważne regulacje dotyczące szkół wyższych. Mamy więc rzeczywiście jednolity, ważny akt, porządkujący prawodawstwo w tym zakresie.

Nowe Prawo o szkolnictwie wyższym musiało zdefiniować cały system szkolnictwa wyższego. Określa ono zatem zasady zakładania i likwidowania szkół wyższych wszystkich typów, reguluje zasady działania szkół wyższych: akademickich, zawodowych, publicznych i niepublicznych; zajmuje się ich ustrojem, definiuje organy uczelni, określa zasady finansowania, sprawowania nadzoru, rolę państwa w finansowaniu regulacyjnym i nadzorczą funkcję ministra edukacji oraz ministrów właściwych resortów nadzorujących prace szkół wyższych. Prawo określa także status pracowników oraz ścieżkę awansów naukowych, np. rozszerzając możliwości zatrudniania osób ze stopniem doktora na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Nowe prawo określa także sprawy studentów i doktorantów oraz zasady regulujące prowadzenie studiów, ale również kwestie bezpieczeństwa uczelni.

Natomiast nowa ustawa nie zajmuje się szczegółowymi procedurami awansu naukowego, bo od tego jest ustawa o stopniach i tytułach; nie zajmuje się też zasadami finansowania badań naukowych, bo od tego jest ustawa o zasadach finansowania nauki. Podsumowując można powiedzieć, że zasady techniki legislacyjnej są spełniane, ustawa reguluje kompleksowo i wyczerpująco – zwłaszcza na tle innych ustaw – problematykę szkolnictwa wyższego.

– Czy studenci będą mieć powód do zadowolenia z wejścia w życie nowej ustawy?

– Zdecydowanie tak. Parlament Studentów RP był partnerem w pracach nad jej tworzeniem. Studenci i doktoranci ogromnie zyskują, oni są bowiem głównym beneficjentem tej ustawy. I nie tylko za sprawą nowych reguł pomocy materialnej, ale głównie ich roli w zarządzaniu uczelnią, a szczególnie w zakresie udziału studentów w ocenie nauczycieli akademickich. Stanie się tak za sprawą wprowadzenia zasady prowadzącej do powszechnej ankietyzacji zajęć, co daje studentom możliwość „wy-

muszania" na niektórych „niesfornych" wykładowcach poprawę jakości i większą dyscyplinę nauczania. Studenci są zadowoleni, ponieważ mogą wpływać na samą formułę studiów, oraz na obszar, którym są najbardziej zainteresowani, na jakość kształcenia, rozumianą dwojako. Po pierwsze, na jakość w sensie sposobu prowadzenia kształcenia, a po drugie, na sam zakres nauczania wprowadzającego nowocześniejsze formy i treści kształcenia. Zamiast – jak to było dotychczas – kierunku studiów z listy i kierunku unikatowego, ustawa wprowadza dodatkowe opcje w postaci możliwości wyboru kierunków z listy, ale określanych według osobnych standardów, a także dopuszcza studia w ramach makrokierunku oraz tzw. studia międzykierunkowe. Wszystkie te zmiany bardzo poszerzają możliwości kształcenia się i stymulują aktywność studentów. Teraz studenci będą mogli wybierać opcje, mając do dyspozycji różne formuły i stopnie studiów, mogą odbywać je w różnych miejscach, językach, krajach i na różnych uczelniach.

– Czy wejście w życie nowej ustawy w korzystniejszy sposób odbije się na dużych ośrodkach o ustabilizowanej pozycji i renomie, czy również stwarza szanse dla małych ośrodków?

- Nie stawiałbym sprawy w ten sposób. Ta ustawa otwiera drzwi do lepszej przyszłości szkolnictwa wyższego, ale wszystko zależy od decyzji, działań, pomysłowości i konsekwencji samych zainteresowanych. Nazwałbym ją ustawą większych szans i możliwości. Uczelnie muszą chcieć z nich korzystać. Wszystko jedno czy są małe, czy duże; funkcjonujące w mniejszym czy większym ośrodku. Być może okaże się, że właśnie te uczelnie z mniejszych ośrodków będą bardziej ambitne, bo będą dążyły do szybszego rozwoju i nadrabiania dystansu. Ustawa nie różnicuje uczelni ze względu na ich wielkość i żaden z jej artykułów z tego punktu widzenia nie decyduje o tym, co uczelnia może lub nie. Ustawa natomiast różnicuje uczelnie ze względu na prawa do doktoryzowania. Jeśli uczelnia ma ich więcej, to ma większe możliwości i szersze uprawnienia. W tym sensie jest to projakościowa regulacja premiująca po prostu lepsze uczelnie. Tym samym nowe prawo nakreśla kierunek rozwoju uczelni zmierzający do poszerzania jej zakresu działania, pola kształcenia i zdobywania nowych uprawnień do nadawania stopni naukowych.

– Które z artykułów tej ustawy, Pan jako jej twórca, uważa za najcenniejsze albo o najbardziej długofalowym działaniu?

- Nie chciałbym oczywiście mówić o konkretnym numerze artykułu, ale wymienię – moim zdaniem – zasadnicze regulacje. Przez to określenie rozumiem te, które dotyczą samej formuły studiów, zróżnicowania pojęcia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, możliwości akumulowania i przenoszenia osiągnięć w ramach systemu ECTS, prowadzenie studiów przez różne podmioty, związki uczelni, jednostki międzyuczelniane i międzywydziałowe, jak również wspólne wydawanie dyplomów. To uznaję za jeden z najważniejszych obszarów regulacji.

Drugi dotyczy regulacji na szczeblu samego systemu. Oto dokonaliśmy jasnego i klarownego uporządkowania systemu szkolnictwa wyższego, jednym słowem wprowadziliśmy nowy ład systemowy, przez co rozumiem wprowadzenie definicji wielu pojęć, ustalenie praw do stosowania pewnych nazw własnych, jasne opisanie praw ministra i klarowne zdefiniowanie zakresu autonomii uczelni, ustalenie zasad zadaniowego finansowania, nazwanie prawnych ograniczeń możliwości ingerowania przez organy władzy publicznej w życie uczelni. To jest bardzo ważne. Wymieniłbym jeszcze trzeci istotny obszar regulacji, który nazwałbym zasadą konwergencji sektorów, czyli stopniowego zacierania podziału na uczelnie sektora publicznego i niepublicznego, a zastępowanie go rozróżnieniem na uczelnie akademickie i zawodowe. Zasady działania uczelni i reguły ustawowe, zarówno dla uczelni publicznych i niepublicznych, akademickich, jak i nieakademickich, zostały jasno określone. To są zmiany o znaczeniu fundamentalnym.

– A czy są takie regulacje, których nie udało się objąć ustawą?

– Tak, i do takich zaliczam sprawę nadzoru resortowego. Nadal utrzymana została zasada nadzoru ministrów branżowych nad uczelniami branżowymi, co fragmentaryzuje szkolnictwo wyższe. Polska resortowa nadal więc pozostaje. Tymczasem Zespół Prezydenta zaproponował, żeby sprawować wspólny nadzór, co pozwoliłoby unikać sytuacji paradoksalnych, takich w których publiczna uczelnia artystyczna podlega ministrowi kultury, a niepubliczna uczelnia artystyczna ministrowi edukacji lub publiczna uczelnia medyczna podlega ministrowi zdrowia, ale wydział medyczny na uniwersytecie jest podległy ministrowi edukacji narodowej. Tego nie udało się zmienić, choć proponowaliśmy, żeby nadzór ten wykonywał minister edukacji wspólnie dla wszystkich uczelni. Minister właściwy dla szkolnictwa wyższego w sprawach branżowych działałby tu w porozumieniu z ministrem branżowym. Jednak rząd Marka Belki się temu przeciwstawił, a nasz minister nie uczynił niczego, żeby przekonać rektorów poszczególnych branżowych uczelni, że Ministerstwo Edukacji Narodowej jest przygotowane do efektywnego sprawowania tego nadzoru. W związku z tym trzeba tę sprawę odłożyć do którejś kolejnej okazji legislacyjnej.

– Właśnie zaczyna się kolejny rok akademicki. Co zatem czeka w najbliższym semestrze uczelnie w związku z nową ustawą?

– Przede wszystkim prace nad statutami uczelni. Do czerwca przyszłego roku trzeba będzie wprowadzić w życie statuty. W związku z tym Fundacja Rektorów Polskich, która z sukcesem zorganizowała pierwszą w historii szkolnictwa wyższego w Polsce tzw. Szkołę Letnią Zarządzania Strategicznego dla rektorów-elektów, na wniosek rektorów – członków KRASP przygotowała statut ramowy. Fundacja zorganizuje seminaria szkoleniowo-dyskusyjne dla twórców statutów z poszczególnych uczelni po to, żeby wydobyć wszystkie możliwości ustawowe i ułatwić prace nad statutami w uczelniach. Statut staje się źródłem prawa w szkolnictwie wyższym – o wyższej randze niż do tej pory. Uczelnie mogą skorzystać z tej okazji, żeby określić na nowo własną tożsamość i za pośrednictwem statutu dokonać własnych wyborów w sprawie struktury, zasad i reguł działania. To jest ważna sprawa i tym będą żyć nowo wybrani rektorzy w rozpoczynającej się kadencji w pierwszym roku swojego urzędowania.

Rozmawiała Krystyna Duda

Inauguracja roku akademickiego

3 października Politechnika Opolska zainaugurowała jubileuszowy – czterdziesty – rok akademicki 2005/2006. Uroczystość tradycyjnie odbyła się w auli imienia prof. Oswalda Matei przy ul. Katowickiej. Wydarzenie przebiegało zgodnie z ustalonym protokołem.

Wejściu pocztu sztandarowego towarzyszyli halabardnicy miarowo uderzający laskami w podłogę oraz dźwięki intrady zagranej przez trębaczy. Za sztandarem uczelni weszli szanowni senatorowie i władze politechniki. Po odśpiewaniu hymnu państwowego uczestnicy ceremonii zajęli miejsca, a rektor prof. dr hab. inż. Jerzy Skubis zabrał głos. Powitał przybyłych przedstawicieli władz lokalnych: panią wojewodę opolskiego Elżbietę Rutkowską, marszałka województwa opolskiego Grzegorza Kubata, prezydenta miasta Opola Ryszarda Zembaczyńskiego oraz wicestarostę powiatu opolskiego Krzysztofa Wysdaka. Gorąco powitany został ordynariusz naszej diecezji, ksiądz arcybiskup Alfons Nossol. Obecni byli także parlamentarzyści ziemi opolskiej: poseł i rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie – Ryszard Knosala oraz senatorowie Piotr Wach i Ryszard Ciecierski, pracownicy naszej uczelni. Prof. Skubis powitał byłych rektorów Politechniki Opolskiej – prof. Antoniego Guzika i prof. Zdzisława Kabzę oraz grono licznie przybyłych rektorów uczelni krajowych: Uniwersytetu Opolskiego prof. Stanisława Nicieję wraz z panią prorektor prof. Krystyną Czają, rektora Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu prof. Mariana Duczmala, rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie prof. Ryszarda Knosalę, prorektora Państwowej Medycznej Wyższej Szkoły Zawodowej prof. Janusza Kubickiego, prorektora Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Brzegu prof. Krystynę Ferenc, dziekana Wydziału Zamiejscowego Wyższej Szkoły im. Bogdana Jańskiego w Opolu prof. Wandę Laszczak, prorektora Politechniki Wrocławskiej prof. Ernesta Kubicę, prorektora Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Ryszarda Cacha, prorektora Politechniki Śląskiej prof. Ryszarda Kazimierza Wilka, prorektora Akademii Ekonomicznej w Katowicach prof. Andrzeja Piosika, prorektora Akademii Rolniczej we Wrocławiu prof. Romana Kołacza, prorektora Akademii Medycznej we Wrocławiu prof. Jerzego Rudnickiego, prorektora Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu ks. prof. Włodzimierza Wołyńca oraz reprezentanta Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej prof. Jarosława Janickiego i prof. Władysława Czupryka z Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu.

Zaproszenie na inaugurację przyjęły władze oświatowe województwa opolskiego: kurator oświaty Franciszek Minor, dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego Zbigniew Babski oraz przedstawiciel Centrum Kształcenia Praktycznego Dariusz Kulita. Wśród przybyłych gości byli dyrektorzy opolskich szkół średnich – Bogusław Bochenek z I LO, Michał Paterak z II LO, Irena Koszyk z III LO, Bogusław Januszko z Zespołu Szkół Mechanicznych i Władysław Opoka z Zespołu Szkół Elektrycznych. Duchowieństwo opolskie reprezentowali o. Piotr Graczykowski z Xaverianum, ks. Radosław Chałupniak z Ressurexit. Pojawili się też przedstawiciele służb mundurowych: komendant Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej Marek Gajek, komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej Karol Stępień, zastępca komendanta wojewódzkiego policji Zbigniew Białostocki, komendant Straży Miejskiej Jan Piotrkowski. Wśród gości byli także przedstawiciele regionalnego przemysłu i urzędów państwowych: prezes EPO Zdzisław Bąk, prezes Okręgowego Przedsiębiorstwa Geodezyjno-Kartograficznego Ludwik Będkowski, prezes Cementowni Odra Andrzej Rybarczyk, prezes Zarządu Energia Pro Waldemar Skomudek, dyrektor generalny APC Metalchem Aleksander Udrycki, prezes WFOŚiGW Zbigniew Figas, dyrektor Instytutu Mineralnych Materiałów Budowlanych Jerzy Duda, dyrektor Instytutu Śląskiego prof. Stanisław Senft, dyr. art. filharmonii Bogusław Dawidow, dyrektorzy Wojewódzkiego i Powiatowego Urzędu Pracy Jacek Suski i Antoni Duda. Byli również dyrektorzy banków: BZ WBK SA Zygmunt Pisarski, BGŻ Gerard Konczala, ING BŚ SA Ryszard Muskała, PKO BP Jerzy Pierzyński, PeKaO SA Małgorzata Miszkiewicz i Marian Drymluch, NBP Krzysztof Gierek oraz PZU Życie Jacek Mstowski. Na sali widoczna była również liczna reprezentacja przedstawicieli prasy, radia i telewizji.

Po prezentacji gości rektor wygłosił przemówienie inauguracyjne. Prof. Skubis mówił o dorobku naukowym i dydaktycznym uczelni, o zakończonym sukcesem powołaniu do istnienia Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości oraz o udanym przedsięwzięciu utworzenia II kampusu i przeniesieniu Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, przedstawił plany i możliwości rozwoju, jakie stają przed politechniką w związku z otrzymaniem funduszy unijnych. Rektor podał aktualne dane dotyczące liczby kształconej młodzieży i kadry naukowej oraz o kierunkach studiów. Osobne słowa skierował do nowo przyjętych studen-

tów; oprócz powodzenia i sukcesów naukowych, życzył im rozwoju osobistego i właściwego wykorzystania szans, jakie daje okres studiów.

Po mowie inauguracyjnej rektora głos zabrała pani wojewoda Elżbieta Rutkowska, która w swej wypowiedzi podkreśliła rangę uczelni – to jest nowoczesna europejska uczelnia, na której każdy młody człowiek zrealizować może swoje ambicje – stwierdziła i podkreśliła sukcesy pracowników i studentów, życząc dalszych w każdej dziedzinie. Marszałek Grzegorz Kubat mówił o konieczności zaangażowania w rozwój regionu świetnie wykształconych absolwentów Politechniki Opolskiej.

– Dostrzegamy potrzebę inwestycji w edukację, bo to jest inwestycja w pokolenia – stwierdził, a wypowiedź marszałka odczytana została jako deklaracja, co wzbudziło uznanie obecnych. Wystąpienie arcybiskupa cieszącego się zasłużoną sławą świetnego oratora i tym razem nie zawiodło obecnych. Ksiądz arcybiskup nawiązał do słów ukochanego Ojca Świętego Jana Pawła II, wielkiego orędownika akademickiego świata nauki akcentując jego wkład we współczesny obraz świata i Europy. Mówca wspomniał o ważnych jubileuszach, w które obfituje rok bieżący, 25-lecia Solidarności, 40-lecia wymiany listów pojednania biskupów polskich do biskupów niemieckich i 60-lecia zakończenia II wojny światowej. Wszystkim złożył duszpasterskie życzenia, a szczególne słowa pełne otuchy skierował w stronę rektora. Prezydent miasta Ryszard Zembaczyński pogratulował władzom uczelni osiągnięć, a studentom i kadrze naukowej życzył udanego roku akademickiego. Głos zabrał również prof. Nicieja, który w porywających słowach przypomniał historię akademickości Opola, podkreślał stale rosnącą rangę naszego miasta – między innymi dzięki prężnym uczelniom zmienia się wizerunek miasta, a świat nauki nie znosi banału – powiedział. Cieszy mnie deklaracja marszałka – dodał Nicieja. Rektor uniwersytetu mówił też o szansach i zagrożeniu, jakie niesie ze sobą nowa ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym.

Kolejnym elementem uroczystości było odczytanie przez prorektora do spraw nauki prof. Marka Tukiendorfa, wybranych spośród licznie nadesłanych życzeń i gratulacji w nowym roku akademickim, m.in. od ministra edukacji narodowej Mirosława Sawickiego oraz rektorów zaprzyjaźnionych uczelni.

Głównym momentem inauguracji roku akademickiego była immatrykulacja studentów pierwszych lat. Ceremonią kierował prorektor do spraw studenckich prof. Jerzy Jantos. Przedstawiciele studentów, po złożeniu uroczystego ślubowania, zostali pasowani berłem przez rektora, a następnie otrzymali od dziekanów poszczególnych wydziałów indeksy. Na zakończenie tej części uroczystości głos zabrał Michał Podmagórski, przedstawiciel Samorządu Studenckiego.

Zgodnie z tradycją akademicką, podczas uroczystości, pracownikom uczelni wręczone zostały odznaczenia za działalność naukowo-dydaktyczną, wychowawczą i organizacyjną. Złoty Krzyż Zasługi otrzymał dr hab. inż. Krzysztof Latawiec z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki oraz Ewa Przystajko, pracownik administracyjny; Srebrny Krzyż Zasługi wręczono Wernerowi Bieńkowi z Wydziału Mechanicznego, mgr inż. Bożenie Chrobak z Działu Nauki, mgr. Januszowi Fijakowi z Działu Współpracy Międzynarodowej i Programów UE, Jolancie Hęciak-Morzyk z Działu Wydawnictw i Promocji, mgr Krystynie Potoniec ze Studium Języków Obcych, prof. Janowi Sadeckiemu, dr. inż. Krzysztofowi Tomczewskiemu i dr. inż. Bernardowi Willnerowi z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, natomiast Brązowy Krzyż Zasługi przyjęła Helena Pindel, pracownik administracji oraz dr inż. Andrzej Włóczyk z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki. Odznakę honorową odebrał z rąk marszałka województwa prof. dr hab. inż. Marian Łukaniszyn. Medal Komisji Edukacji Narodowej otrzymali: prof. dr hab. inż. Wojciech Skowroński, prof. dr hab. inż. Wit Grzesik i dr Barbara Bidzińska-Jakubowska. Nagroda Ministra Edukacji Narodowej trafiła do rąk dr. hab. inż. Jerzego Wyrwała, prof. PO, prof. dr. hab. inż. Zdzisława Kabzy, prof. dr hab. inż. Krystyny Kostyrko oraz prof. dr. hab. inż. Piotra Wacha. Stypendium im. prof. Oswalda Matei, ufundowane przez Towarzystwo Przyjaciół PO, odebrała Aleksandra Wolska, wyróżniająca się bardzo dobrymi wynikami w nauce i aktywnością w działalności naukowej studentka V roku *informatyki*. Po raz ostatni wręczono prywatną nagrodę Jamesa Attwooda; otrzymał ją student III roku *budownictwa* – Paweł Klimek. Dwa roczne stypendia ufundowała opolska firma ATEL Electronics, które wręczono studentom V roku *informatyki*: Katarzynie Perkal i Mateuszowi Dubielowi.

Prof. Jantos ogłosił też nazwiska stypendystów MEN, którymi są: Katarzyna Błaszczyk z V roku *informatyki*, a także Jarosław Lech z V roku *wychowania fizycznego* i Wojciech Piekarczyk (IV rok *wychowania fizycznego*), którzy otrzymali wyróżnienia za osiągnięcia sportowe.

Kolejnym punktem uroczystości było oficjalne otwarcie roku akademickiego obwieszczone przez rektora trzykrotnym uderzeniem berła w blat oraz odśpiewanie radosnego Gaudeamus Igitur przez chór Państwowej Szkoły Muzycznej pod dyrekcją pani Ludmiły Wocial-Zawadzkiej.

Uroczystość uświetnił wykład inauguracyjny wygłoszony przez prof. Tomasza Boczara z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki. Prezentacja nosiła tytuł: *Eol w służbie energetyki* i wzbudziła wielkie zainteresowanie oraz aplauz. Ostatnim punktem inauguracji były życzenia rektora dla całej społeczności akademickiej oraz zaproszenie na poczęstunek.

Beata Sawczyn

Przemówienie inauguracyjne rektora prof. Jerzego Skubisa

Magnificencje, Dostojni Goście, Szanowni Państwo, Drodzy Studenci!

Dzisiejsza inauguracja jest 40. inauguracją roku akademickiego na naszej uczelni. Rozpoczynamy w ten sposób rok jubileuszowy. Tę rocznicę będziemy podkreślali w najbliższych miesiącach szeregiem publikacji, konferencji i wydawnictw jubileuszowych. Z okazji inauguracji chciałbym przedstawić państwu garść informacji o naszej uczelni dotyczących roku ubiegłego. W politechnice studiuje ponad 13 i pół tysiąca studentów, z czego na studiach dziennych 8,5 tysiąca, na studiach zaocznych około 5 tysięcy. W tym roku kształcenie w politechnice rozpocznie 3800 studentów.

W mijającym roku akademickim Politechnika Opolska wypromowała 2200 absolwentów, w tym 1500 magistrów inżynierów, 700 inżynierów lub licencjatów. Także 25 osób uzyskało stopień naukowy doktora. Uczelnia nasza zatrudnia prawie 900 osób, w tym 480 nauczycieli akademickich. W tej grupie jest 126 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 240 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. Prowadzimy 15 kierunków studiów na 5 wydziałach.

Ubiegły rok akademicki charakteryzował się kilkoma ważnymi wydarzeniami związanymi ze szkolnictwem wyższym. Po kilku latach prac została uchwalona ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym, która wyraźnie zmienia warunki naszego funkcjonowania. Z tej ustawy wynika dla politechniki wiele zadań dotyczących organizacji, jakości kształcenia, funkcjonowania uczelni, spraw zatrudnienia i finansów.

Mijający rok zapisze się w historii politechniki jako rok aktywnego uczestnictwa i włączania się politechniki w unijne programy badawcze. Wyrażam w tym miejscu podziękowanie władzom samorządowym i wojewódzkim za sprawne i skuteczne przeprowadzenie konkursów i obsługę realizacji projektów, które wykonuje uczelnia. W ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego uczelnia realizuje 7 projektów na ogólną kwotę 26 mln złotych. Największym projektem, rozpoczętym w styczniu bieżącego roku, jest budowa II kampusu przy ul. Prószkowskiej. Tę inwestycję rozpoczęliśmy od budowy zespołu hal sportowych, krytej bieżni lekkoatletycznej i auli dydaktycznej przeznaczonych dla Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. Koszt tego projektu wynosi ok. 18 mln, z czego 13 mln pochodzi z funduszy unijnych, a 5 mln stanowi wkład własny uczelni. Poza wymienionym, politechnika realizuje dwa projekty dotyczące współpracy przygranicznej – Interreg 3 A na kwotę 1,3 mln złotych i 3 programy na sumę 4 mln złotych w obszarze Innowacyjność i Transfer Wiedzy. Szczególne ważne jest dla nas wsparcie z Urzędu Marszałkowskiego w postaci milionowego grantu na stypendia doktorskie dla ok. 80 doktorów realizujących swoje studia doktorskie na Politechnice i podobnego grantu na utworzenie i funkcjonowanie w politechnice Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.

Miło jest mi państwa poinformować, że Politechnika Opolska wygrała w ogólnopolskim konkursie grantów bardzo ważny i duży projekt realizowany w ramach programu sektorowego o nazwie Rozwój Zasobów Ludzkich. Projekt dotyczy uruchomienia w naszej uczelni studiów podyplomowych i cyklu szkoleń dla mieszkańców regionu opolskiego, ale także dla chętnych z regionów ościennych; wymiar finansowy tego zadania to 33,9 mln złotych. Podkreślam bardzo aktywne włączenie się środowiska Politechniki Opolskiej w pozyskiwanie funduszy unijnych. Wierzę, że jest to szansa, która sprzyja rozwojowi materialnemu uczelni, ale także w ramach tzw. projektów miękkich umożliwia uzyskanie dodatkowych kwalifikacji w postaci szkoleń i wyjazdów.

Zasadniczym sukcesem naukowym uczelni w mijającym roku jest uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych na Wydziale Mechanicznym w dyscyplinie *eksploatacja i budowa maszyn*.

Mijający rok charakteryzował się intensywną współpracą międzynarodową, szczególnie w zakresie wymiany studentów w ramach programu Socrates/Erasmus oraz programu Leonardo da Vinci. 110 studentów lub nauczycieli akademickich z politechniki – co najmniej jeden semestr – studiowało w jednym z krajów UE. Równocześnie w politechnice studiowało 18 studentów z innych krajów.

Rok, który mija, był w uczelni rokiem wyborczym. Chciałbym w tym miejscu jeszcze raz serdecznie i gorąco podziękować mojemu poprzednikowi, prof. Piotrowi Wachowi, który przez dwie kadencje, a także wcześniej, w latach 1990–1996, kierował politechniką. Pragnę podkreślić, iż zmiana sternika nie oznacza zmiany kierunku, w jakim zmierza uczelnia. Strategiczne cele uczelni przyjęte w 2002 r. przez Senat będą przeze mnie konsekwentnie realizowane.

Niedawno, we wrześniu wysiłkiem całego środowiska akademickiego Opola zorganizowaliśmy III Opolski Festiwal Nauki. W bieżącym roku, obok politechniki i uniwersytetu, w festiwal włączyły się aktywnie także inne uczelnie wyższe Opola. Mamy jeszcze w pamięci imprezy festiwalowe i wiemy, że udział koleżanek i kolegów z tych uczelni znacznie wzbogacił ofertę programową i uatrakcyjnił pokazy festiwalu. W roku 2006 głównym organizatorem IV Opolskiego Festiwalu Nauki będzie politechnika.

W roku akademickim, który mija, uczelnia nasza spotkała się z życzliwością ze strony wielu instytucji i osób – pozwolicie Państwo, że nie będę ich wymieniał – pragnę jednak z tego miejsca, jako rektor, wyrazić wszystkim podmiotom i osobom wspierającym uczelnię gorące podziękowania.

Nie do przecenienia jest rola mediów w kreowaniu wizerunku naszej uczelni. Dzięki ich życzliwości społeczność regionu opolskiego może poznać osiągnięcia

Ciag dalszy na stronie 10

W październikowym numerze Wiadomości Uczelnianych rozpoczynamy cykl publikacji na temat nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Rozpoczyna go wywiad z prof. **Jerzym Woźnickim**, jakiego udzielił gazecie 28 września br. w siedzibie Fundacji Rektorów Polskich, a ponadto w tym numerze znajdzie Czytelnik opracowanie przygotowane przez p. mgr **Annę Boczar**, kierownika Działu Kadr i Spraw Socjalnych o skutkach wejścia w życie ustawy w sprawach dotyczących pracowników. W kolejnych numerach omówione zostaną jej konsekwencje w sferze badań naukowych, spraw finansowych itp. Zachęcamy do lektury.

Z dniem 01.09.2005 r. weszła w życie ustawa „Prawo o szkolnictwie wyższym" (DzU nr 164 poz. 1365 z dnia 27.07.2005 r.).

Nie wszystkie artykuły tej ustawy obowiązują z dniem jej wejścia w życie. I tak:

- art. 107–150, oraz art. 152–158 będą obowiązywały od 01.09.2006 r.

- art. 94, oraz art. 151 będą obowiązywały od 01.01.2007 r.

- art. 99 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz art. 199 będą obowiązywały od 01.10.2006 r.

Pragnę zwrócić uwagę na zmiany wprowadzone zapisami nowej ustawy w części dotyczącej spraw kadrowych.

Zmiany dotyczące zatrudnienia:

1) „...Nauczycielem akademickim może zostać osoba, która nie została ukarana prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo umyślne..." Taki zapis nakłada obowiązek na osobie zatrudnianej do przedstawienia oświadczenia o niekaralności w momencie składania dokumentów na konkurs.

2) „...Nauczyciel akademicki może pozostawać w tym samym czasie w stosunku pracy tylko w jednym podstawowym miejscu pracy...".

3) Na stanowisku profesora wizytującego może być zatrudniona osoba będąca pracownikiem innej uczelni, posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora. Będą to osoby zatrudnione na tzw. drugim etacie.

4) Dopuszcza się zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub profesora wizytującego osoby posiadającej tylko stopień naukowy doktora, oraz znaczne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej i zawodowej (określone w statucie) oraz uzyskanie pozytywnej opinii Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów. Zatrudnienie takie następuje wyłącznie na podstawie umowy o pracę.

5) Do stanowisk dydaktycznych (wymagany stosowny zapis w statucie uczelni) dopisane zostało stanowisko docenta. Osoba zatrudniana na tym stanowisku musi posiadać co najmniej stopień naukowy doktora.

6) Na stanowisku starszego wykładowcy, może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł zawodowy magistra lub tytuł równorzędny.

7) Mianowanie na stanowisko lektora lub instruktora następuje po zakwalifikowaniu w drodze konkursu otwartego.

8) Na podstawie mianowania zatrudnia się nauczyciela akademickiego tylko w pełnym wymiarze czasu pracy.

9) Podjęcie przez nauczyciela akademickiego dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy u więcej niż jednego dodatkowego pracodawcy lub prowadzenie działalności gospodarczej łącznie z jednym dodatkowym zatrudnieniem w ramach stosunku pracy – wymaga zgody rektora.

10) O podjętym jednym dodatkowym zatrudnieniu i wymiarze czasu pracy lub prowadzeniu działalności gospodarczej nauczyciel akademicki zawiadamia rektora w terminie siedmiu dni.

11) Stosunek pracy z nauczycielem akademickim nawiązuje i rozwiązuje rektor.

12) Mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego osoby pełniącej funkcję rektora dokonuje minister na wniosek senatu.

13) Statut uczelni określa okresy zatrudnienia na stanowiskach asystenta i adiunkta.

14) Mianowanie nauczyciela akademickiego następuje na czas nieokreślony lub określony.

15) Mianowanie po raz pierwszy w uczelni następuje po zakwalifikowaniu w drodze konkursu, kolejne mianowania (awanse) bez konkursu.

16) Za wydanie legitymacji służbowej nauczycielowi akademickiemu pobierane będą opłaty związane z kosztami wydania dokumentu.

17) Rozwiązanie stosunku pracy z mianowanym nauczycielem akademickim za wypowiedzeniem następuje z końcem semestru, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.

18) Rektor może rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim w przypadku:

– otrzymania przez nauczyciela akademickiego, w okresie nie krótszym niż rok, dwóch kolejnych ocen negatywnych,

– podjęcia dodatkowego (więcej niż jednego) zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej (w połączeniu z dodatkowym zatrudnieniem), bez uzyskania zgody rektora,

– niezawiadomienie rektora o podjęciu dodatkowego zatrudnienia lub prowadzeniu działalności gospodarczej w terminie 7 dni od podjęcia dodatkowego zatrudnienia lub rozpoczęcia działalności gospodarczej.

19) „... Rektor może rozwiązać stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim bez wypowiedzenia w przypadku:

– niedostarczenia w wyznaczonym terminie orzeczenia potwierdzającego zdolność do pracy na zajmowanym stanowisku, wydanego przez lekarza prowadzącego badania okresowe lub kontrolne,

– skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne..."

20) „... Rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy o pracę z nauczycielem akademickim następuje na zasadach określonych w kodeksie pracy, z tym, że rozwiązanie stosunku pracy za wypowiedzeniem następuje z końcem semestru..."

21) Roczny wymiar zajęć dydaktycznych dla pracowników naukowo-dydaktycznych wyniesie od 120 do 240 godzin dydaktycznych.

22) Nauczycielowi akademickiemu, za jego zgodą, może być powierzone prowadzenie zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym Ľ dla pracowników naukowo-dydaktycznych i ″ dla pracowników dydaktycznych wymiaru obowiązującego pensum.

23) Przy ocenie nauczyciela akademickiego dotyczącej obowiązków dydaktycznych zasięga się opinii studentów.

24) Nauczyciel akademicki ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze proporcjonalnym do przepracowanego okresu, a w przypadku zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy w wymiarze proporcjonalnym do wymiaru zatrudnienia.

25) Mianowany nauczyciel akademicki może raz na siedem lat zatrudnienia w danej uczelni, otrzymać płatny urlop dla celów naukowych w wymiarze do roku.

26) Nauczyciel przygotowujący rozprawę habilitacyjną może otrzymać płatny urlop naukowy w wymiarze nie przekraczającym sześciu miesięcy.

27) Nauczyciel przygotowujący rozprawę doktorską może otrzymać płatny urlop naukowy w wymiarze nie przekraczającym trzech miesięcy.

28) Nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy po przepracowaniu co najmniej pięciu lat w uczelni ma prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze nie przekraczającym jednorazowo sześciu miesięcy. Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia w okresie całego zatrudnienia nie może przekraczać dwóch lat.

29) Mianowany nauczyciel akademicki przechodzący na emeryturę w związku z osiągnięciem 65. roku życia nie może zostać ponownie mianowany.

30) W uczelniach mogą być tworzone pracownicze programy emerytalne wykorzystujące zakładowy fundusz świadczeń socjalnych do wysokości 30%.

Wyżej przytoczone zmiany dotyczą jedynie części ustawy regulującej sprawy szeroko rozumianego zatrudnienia nauczycieli akademickich.

A. Boczar, kierownik DKiSS

Ciąg dalszy ze strony 8

i problemy środowiska akademickiego. Liczę, że także w przyszłości relacje między mediami a uczelnią będą, jak do tej pory, bliskie, życzliwe, a kiedy trzeba krytyczne. Ze strony politechniki deklaruję wolę jak najlepszej współpracy w tym zakresie.

Szanowni Państwo!

Patrząc dzisiaj w przyszłość dostrzegamy także różne zagrożenia i trudności – od demograficznych, finansowych przez organizacyjne i te wynikające z nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Pozwólcie, iż nie będę się na nich koncentrował – zadeklaruję raczej w imieniu całego środowiska politechnicznego cierpliwą i konsekwentną pracę dla ich przezwyciężania. W tym bowiem upatrujemy drogę do budowania lepszego funkcjonowania naszej uczelni.

Drodzy Studenci!

Na dzisiejszej uroczystości Wy jesteście najważniejsi. Szczególnie gorąco zwracam się do studentów pierwszego roku, którzy rozpoczynają naukę w naszej uczelni. Widzę, że studenci z tej grupy najliczniej przybyli na inaugurację. Do Was kieruję życzenia, by decyzja o wyborze Politechniki Opolskiej jako miejsca studiowania była decyzją trafną, której nigdy nie będziecie żałować. Życzę, abyście w czasie studiów nie tylko zdobyli wiedzę fachową, ale by również w murach politechniki nastąpił wasz rozwój intelektualny i rozwój waszych osobowości. Niech ten czas zaowocuje wieloma przyjaźniami, które oprą się próbie czasu. Korzystajcie ze wszystkich dostępnych źródeł i form aktywności: poprzez koła naukowe, kluby studenckie, duszpasterstwa akademickie, działalność kulturalną, sportową i inną. Mądrze korzystajcie z tych pięciu niepowtarzalnych lat w różnorodnym środowisku akademickim Opola – ich znaczenie docenia się dopiero z perspektywy lat.

Za chwilę nastąpi uroczystość immatrykulacji. Niech ta chwila będzie dla Was początkiem nowej drogi, która doprowadzi Was za pięć lat do uzyskania stopnia magistra inżyniera. Życzeniom dla immatrykulowanych studentów niech przyświeca sentencja: Litterarum radices amarae sunt, fructus iucundiores (korzenie nauki są gorzkie, owoce słodkie).

Dziękuję za uwagę.

Akwarela: Jolanta Hęciak-Morzyk

Z kalendarza rektorów

• 2 września 2005 r. prorektor ds. studenckich prof. dr hab. inż. **Jerzy Jantos** wziął udział w kolegium prorektorów ds. kształcenia i studenckich uczelni Opola i Wrocławia. Kolegium odbyło się w Politechnice Wrocławskiej, gdzie zaproszono również prorektorów poprzedniej kadencji.

• 6 września odbyło się pierwsze posiedzenie Kolegium Rektorskiego w składzie: rektor i prorektorzy, kanclerz i kwestor Politechniki Opolskiej oraz asystent rektora.

• Rektor prof. dr hab. inż. **J. Skubis** uczestniczył 7 września w Centrum Kształcenia Praktycznego w Opolu w uroczystości wręczenia certyfikatu potwierdzającego spełnienie wymagań normy DIN EN ISO 9001:200.

• W dniu 14 września 2005 r. prorektor ds. organizacyjnych dr **Aleksandara Żurawska** uczestniczyła w spotkaniu dla beneficjentów Działania 2.6 ZPORR organizowanym przez Urząd Marszałkowski w Opolu.

• W tym samym dniu prorektor ds. nauki dr hab. inż. **Marek Tukiendorf**, prof. PO brał udział w spotkaniu w Urzędzie Marszałkowskim, którego celem było omówienie i ewentualna pomoc ze strony urzędu w przygotowaniu szczegółów prezentacji uczelni podczas Dni Nauki Opolskiej w Nadrenii-Palatynacie.

• 15 września odbyło się spotkanie rektora z dziennikarzami Telewizji Polskiej O/Opole, gdzie omawiano temat programu stypendialnego dla doktorantów. W spotkaniu wziął również udział dr **Norbert Szmolke** – sekretarz studiów doktoranckich prowadzonych przez Wydział Mechaniczny PO.

• 16 września rektorzy opolskich uczelni otworzyli III Opolski Festiwal Nauki w Auli Błękitnej Uniwersytetu Opolskiego.

• 20 września prof. Skubis spotkał się z **Tadeuszem Dulbą**, prezesem firmy Budostal 2, która przejęła prace budowlane „Łącznika".

• Pani prorektor Aleksandra Żurawska w dniu 20 września 2005 r. reprezentowała naszą uczelnię na konferencji naukowej „Media elektroniczne w procesie komunikacji rynkowej", zorganizowanej przez WSZiA oraz Radio Opole SA.

• 21 września odbyło się pierwsze posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej nowej kadencji.

• Prorektor M. Tukiendorf uczestniczył na zaproszenie Politechniki Wrocławskiej w dniu 22.09.2005 w panelu dyskusyjnym zatytułowanym „Nauka a innowacje". Referaty wygłosili: prof. **Tadeusz Więckowski**, prof. **Jan Koch**, prof. **Roman Galar**, prof. **Maciej Chorowski**, mgr inż. **Andrzej Kosturek**, którzy zastanawiali się nad następującymi problemami:

– Relacje między nauką a innowacjami w skali globalnej. Czy rzeczywiście światowy potencjał innowacyjny zaczyna się kurczyć?
– Innowacyjność polskiej nauki. Dlaczego jest tak źle, choć powinno być tak dobrze?
– Jak usunąć przeszkody na ścieżce od pracowni uczonego do zastosowania praktycznego?
– Jakie są wzajemne oczekiwania świata nauki i świata gospodarki.

• 23 września podpisano umowę o dofinansowanie projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006. Umowa dotyczy projektu: Kompleksowy rozwój kadr MSP poprzez studia podyplomowe oraz szkolenia zawodowe.

• 24.09.2005 prorektor Tukiendorf wziął udział w zjeździe absolwentów I Publicznego Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Opolu, którego część oficjalna odbyła się w auli Politechniki Opolskiej.

• Tego samego dnia prof. Skubis uczestniczył w konferencji rektorów uczelni publicznych w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz spotkaniu z ministrem **Mirosławem Sawickim**, ministrem **Tadeuszem Szulcem** i przedstawicielami Ministerstwa Edukacji Narodowej, a także plenarnym posiedzeniu Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, gdzie dyskutowano nad priorytetami i zasadami działania KRASP w kadencji 2005–2008.

• 26 września rektor uczestniczył w posiedzeniu w Komisji Polityki Regionalnej, Gospodarki i Współpracy z Zagranicą Sejmiku Województwa Opolskiego; spotkanie miało miejsce w II kampusie.

• W dniu 26.09.br. prorektor A. Żurawska uczestniczyła w spotkaniu inauguracyjnym nt. stanu realizowanych przez Politechnikę Opolską projektów współfinansowanych z funduszy europejskich.

• 27 września rektor uczestniczył w spotkaniu Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola w Politechnice Wrocławskiej, podczas którego wybrano prof. **Tadeusza Lutego** na przewodniczącego kolegium na kadencję 2005–2008, dyskutowano nad przywróceniem Wydawnictwa Ossolineum i obchodami 60-lecia polskiego środowiska akademickiego we Wrocławiu oraz powołano prof. **D.J. Bema** na kierownika Wrocławskiego Centrum Sieciowo-Superkomupterowego.

• Na zaproszenie Prezydenta Miasta Opola pani prorektor A. Żurawska w dniu 27.09. br. wzięła udział w kolejnym posiedzeniu Miejskiego Komitetu Monitorującego.

• 01.10.2005 prorektor Tukiendorf uczestniczył we Wrocławiu w Kolegium Rektorów.

• 3 października rektor oraz prorektorzy uroczyście zainaugurowali rok akademicki 2005/2006 w Politechnice Opolskiej;

• Pani prorektor Aleksandra Żurawska reprezentowała politechnikę na uroczystych inauguracjach roku akademickiego 2005/2006 w następujących uczelniach:

– w dniu 4.10.2005 r. w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie,
– w dniu 5.10.2005 r. na Politechnice Krakowskiej,
– w dniu 7.10.2005 r. w Akademii Medycznej we Wrocławiu, gdzie

podczas inauguracji roku akademickiego, nadano tytuł doktora honoris causa prof. dr. hab. **Andrzejowi Zollowi**,

– w dniu 8.10.2005 r. w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej w Brzegu.

• 4 października prof. Skubis uczestniczył w inauguracji roku akademickiego na Uniwersytecie Opolskim.

• 4.10.2005 Politechnika Śląska w Gliwicach oraz 05.10.2005 Uniwersytet Wrocławski zainaugurowały rok akademicki; w obu uroczystościach uczestniczył prorektor Tukiendorf.

• 4 października prorektor ds. studenckich brał udział w inauguracji roku akademickiego w Politechnice Wrocławskiej.

• 6 października odbyło się spotkanie w Ministerstwie Edukacji Narodowej, podczas którego omawiano sprawy inwestycyjne politechniki; w spotkaniu uczestniczył prof. Skubis.

• 07.10.2005 zainaugurowano nowy rok akademicki w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji; gościł na niej prorektor ds. nauki.

• 10 października 2005 r. w Katowicach odbyła się konferencja regionalna na temat Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013 oraz prognozy jej oddziaływania na środowisko. W konferencji udział wzięła pani prorektor Aleksandra Żurawska.

• W dniach od 10.10. do 15.10.2005 prof. M. Tukiendorf przebywał w uczelni partnerskiej – Universitat Politčcnica de Palencia – w ramach programu Erasmus TM.

• 11 października 2005 r. prof. Jantos uczestniczył w kolegium prorektorów uczelni Wrocławia i Opola. Główne tematy kolegium to: podsumowanie rekrutacji 2005/2006, działalność biur karier oraz wypracowanie planu pracy kolegium na okres kadencji.

• 13 października rektor J. Skubis dokonał zamknięcia w II kampusie „budowy stanu surowego" w ramach projektu „Budowa II kampusu Politechniki Opolskiej", zadanie 1B: „Budowa hali sportowej i zaplecza dydaktycznego dla potrzeb Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii".

• 17 października 2005 r. prof. Jantos brał udział w uroczystościach Regionalnego Święta Edukacji, organizowanych corocznie przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego. W trakcie uroczystości wręczono stypendia dla uczniów i studentów oraz nagrody Marszałka Województwa Opolskiego za osiągnięcia w zakresie pracy dydaktyczno wychowawczej.

• W dniach od 20 do 22 października 2005 r. prof. Jantos uczestniczył w Konferencji Prorektorów ds. Nauczania i Dydaktyki Polskich Uczelni Technicznych w Bielawie. W programie konferencji znalazły się m. in. takie tematy, jak: działalność i perspektywy Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych, programy międzynarodowej wymiany studentów, studia międzywydziałowe i międzyuczelniane, rekrutacja i sprawy studenckie w świetle nowego prawa o szkolnictwie wyższym. Na konferencję zaproszeni zostali również prorektorzy poprzedniej kadencji.

Zebrała: Beata Sawczyn

Na zdjęciach: inauguracja na Uniwersytecie Opolskim. Fot.: Jerzy Mokrzycki

Uczeni w parlamencie

We wrześniowych wyborach do parlamentu w szranki stanęli – i to z powodzeniem – pracownicy Politechniki Opolskiej. Do senatu RP wybrani zostali prof. **Piotr Wach**, wieloletni rektor opolskiej uczelni technicznej, który insygnia władzy rektorskiej przekazał następcy 1 września br., oraz dr inż. **Ryszard Ciecierski**, długoletni adiunkt na Wydziale Mechanicznym, który pracę naukową kilka lat wcześniej zamienił na służbę samorządowca. Posłem piątej kadencji został prof. **Ryszard Knosala**, dyrektor Instytutu Inżynierii Produkcji na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji. Wszyscy trzej startowali w barwach Platformy Obywatelskiej. Nowo wybranym parlamentarzystom życzymy owocnej, satysfakcjonującej – z pożytkiem dla ogółu pracy.

kd

Pierwsze w kadencji 2005–2008 posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej odbyło się 21 września w tzw. nowej sali senatu. Do zaproponowanego przez rektora prof. **Jerzego Skubisa** porządku obrad wniesione zostały dwie poprawki; wycofano punkt 2.1 oraz na wniosek dziekana **R. Rojka** zmodyfikowane zostało brzmienie punktu 3.3.

Prowadzący po raz pierwszy posiedzenie senatu jako rektor, prof. J. Skubis rozpoczął od przedstawienia się uczestników. Poinformował również o zakresach obowiązków, które przydzielił swoim zastępcom – prorektorom. Prof. **J. Jantos**, pierwszy zastępca odpowiadał będzie za:

1) sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością Działu Kształcenia,

2) sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością Biblioteki Głównej; upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, kultury narodowej i techniki, w tym poprzez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych i informacyjnych,

3) koordynowanie prac związanych z opracowywaniem informatorów o studiach,

4) ustalanie warunków przyjęcia na studia, w tym liczby miejsc na studiach, systemy i regulaminy przyjęć na studia,

5) ustalanie planów studiów i programów kształcenia z uwzględnieniem standardów kształcenia określonych dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia,

6) nadzór nad prowadzonymi w Uczelni studiami podyplomowymi w zakresie związanym z prowadzonymi przez Uczelnię kierunkami studiów oraz kursami dokształcającymi,

7) ocenę jakości kształcenia na danych kierunkach i określonym poziomie kształcenia, ankietyzacja; powiadamianie Rektora o zmianach w stanie zatrudnienia wpływających na uprawnienie do prowadzenia studiów,

8) przygotowywanie danych do przeprowadzanych rankingów uczelni,

9) stwarzanie warunków do rozwoju kultury fizycznej studentów,

10) nadzór nad osobami niebędącymi obywatelami polskimi – cudzoziemcami, w zakresie odbywania studiów, studiów doktoranckich oraz innych form kształcenia na zasadach obowiązujących obywateli polskich z zastrzeżeniem art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym,

11) ustalanie odpłatności za studia, studia doktoranckie, szkolenia i uczestniczenie w badaniach naukowych i pracach rozwojowych, uwzględniając planowane koszty kształcenia, możliwości obniżania i zwalniania z opłat, sposobu wnoszenia opłat oraz przypadki, w których opłaty podlegają zwrotowi,

12) nadzór nad opracowaniem regulaminu studiów, wdrażanie systemu punktów kredytowych ECTS,

13) nadzór nad opracowaniem regulaminu studiów podyplomowych,

14) nadzór nad opracowywaniem informatorów dla kandydatów na studia,

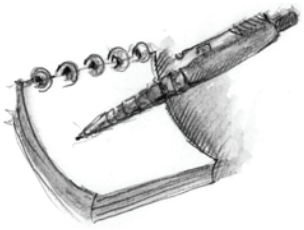

15) nadzór funkcjonalny nad pracą dziekanatów, pomoc materialna dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pomoc materialna dla doktorantów, dokumentacja przebiegu studiów,

16) współpracę z uczelnianym organem samorządu studenckiego i uczelnianym organem samorządu doktorantów,

17) nadzór nad uczelnianymi organizacjami studenckimi, w szczególności nad kołami naukowymi, a także nad działającymi w Uczelni stowarzyszeniami zrzeszającymi wyłącznie studentów lub studentów i nauczycieli akademickich, rozliczanie organizacji studenckich z otrzymanych środków nie rzadziej niż raz w semestrze,

18) sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością osiedla akademickiego,

19) sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością Centrum Przysposobienia Obronnego Studentów,

20) sprawowanie nadzoru nad jednostką organizacyjną międzywydziałową – Studium Języków Obcych,

21) przygotowywanie projektu rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych dla nauczycieli akademickich (pensum dydaktyczne),

22) kontrolę realizacji zajęć dydaktycznych; studia stacjonarne i niestacjonarne,

23) nadzór nad realizacją programów wymiany studenckiej, m.in. programu Socrates/Erasmus oraz programu wymiany studenckiej Mos-Tech,

24) nadzór i koordynacja nad przekształcaniem studiów pierwszego stopnia (dawniejsze: studia zawodowe) w studia drugiego stopnia przy spełnieniu warunków określonych ustawą – Prawo o szkolnictwie wyższym,

25) nadzór nad procedurami akredytacyjnymi.

Prorektor ds. nauki prof. **Marek Tukiendorf** w zakresie obowiązków ma:

26) koordynowanie współpracy międzynarodowej Uczelni,

27) współpracę z ministrem właściwym ds. nauki,

28) nadzór nad działalnością związaną z nauką (działalnością statutową, badaniami własnymi, grantami, projektami celowymi) oraz nad wnioskami inwestycyjnymi (aparaturowe, budowlane, infrastruktury informatycznej),

29) nadzór nad realizacją programów Unii Europejskiej, w szczególności Programów Ramowych Unii Europejskiej (m. in. VI i VII Program Ramowy UE) oraz innych programów subwencjonowanych przez Komisję Europejską,

30) sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością Działu Nauki,

31) sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością Działu Wydawnictw i Promocji,

32) sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością Działu Współpracy Międzynarodowej i Programów Unii Europejskiej,

33) nadzór nad prowadzeniem spraw przez rzecznika patentowego Uczelni (ochrona własności intelektualnej),

34) nadzór nad działalnością Sekcji Aparatury,

35) nadzór nad pracami związanymi z przyznawaniem nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli akademickich oraz przewodniczenie komisji ds. rozpatrywania i opiniowania wniosków o przyznanie nauczycielom akademickim nagrody JM Rektora,

36) przewodniczenie komisji ds. odznaczeń państwowych i medali,

37) nadzór formalny nad studiami doktoranckimi, regulaminami studiów doktoranckich, sprawozdawczością,

38) koordynacja i nadzór nad realizacją programów INTERREG III i programów strukturalnych,

39) nadzór nad promocją Uczelni, kontakty z mediami,

40) nadzór nad redagowaniem i wydawaniem biuletynu informacyjnego „Wiadomości Uczelniane",

41) nadzór nad wykorzystaniem aparatury naukowo-badawczej,

42) organizacja Święta Politechniki Opolskiej,

43) nadzór nad kształceniem i promowaniem kadr naukowych (stopnie naukowe, tytuły naukowe, stypendia doktorskie i habilitacyjne, urlopy naukowe, staże naukowe, inne formy doskonalenia kadr własnych),

44) nadzór nad uzyskiwaniem uprawnień do nadawania stopni naukowych przez wydziały,

45) doskonalenie struktur organizacyjnych działalności naukowej, form i metod współpracy z instytucjami naukowymi,

46) nadzór nad przygotowywaniem informacji i analiz dotyczących działalności naukowej i badawczej Uczelni dla potrzeb wewnętrznych, ministerstwa i władz terenowych,

47) sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością podporządkowanych stanowisk pracy, zapewnienie powiązania ich działalności z działalnością innych jednostek organizacyjnych Uczelni.

W gestii pani prorektor ds. organizacyjnych dr **Aleksandry Żurawskiej** leży:

1) nadzór nad finansami Uczelni zgodnie z ustawą o finansach publicznych i ustawą o rachunkowości,

2) przedstawianie zmian w systemie ekonomiczno – finansowym Uczelni do zatwierdzenia przez Senat Politechniki Opolskiej,

3) nadzór formalny i koordynacja nad opracowywaniem i uaktualnianiem planu rzeczowo-finansowego Uczelni,

4) nadzór nad opracowywaniem sprawozdania finansowego Uczelni,

5) nadzór nad opracowywaniem analiz ekonomicznych niezbędnych przy decentralizacji środkami finansowymi oraz dla prawidłowej oceny płynności finansowej Uczelni,

6) współpraca z kwestor w zakresie zadań określonych w pkt 1–5,

7) opracowanie algorytmu rozdziału środków na jednostki określone w systemie ekonomiczno-finansowym Uczelni, we współpracy z pełnomocnikami dziekanów ds. finansowych oraz kwestor,

8) nadzór i koordynacja prac pełnomocników dziekanów ds. finansowych na wydziałach,

9) reprezentowanie Politechniki Opolskiej w sprawach zawiązanych z zamówieniami publicznymi,

10) współpraca z dziekanami, dyrektorem instytutu międzywydziałowego, kanclerzem, dyrektorem Biblioteki Głównej w sprawach związanych z zamówieniami publicznymi, których wartość nie przekracza 60.000 euro,

11) współpraca z prorektorem ds. studenckich w zakresie dydaktyki,

12) współpraca z prorektorem ds. nauki w zakresie nauki,

13) przeprowadzenie reformy wynagrodzeń z umów cywilnoprawnych (umowy-zlecenia, umowy o dzieło) na godziny ponadwymiarowe,

14) rozliczenie i przydział obowiązków dydaktycznych,

15) współpraca z kanclerzem w zakresie działalności inwestycyjnej, remontowej i konserwacyjnej Uczelni, analiza poniesionych nakładów na działalność inwestycyjną, remontową i konserwacyjną,

16) opracowywanie stawek wynagrodzenia za ponadwymiarowe zajęcia dydaktyczne, zajęcia dydaktyczne realizowane na podstawie umowy-zlecenia lub umowy o dzieło dydaktyczne oraz za zajęcia dydaktyczne na studiach doktoranckich oraz sposobu rozliczania zajęć dydaktycznych,

17) koordynowanie działalności prodziekanów ds. organizacyjnych,

18) organizacja Opolskiego Festiwalu Nauki,

19) nadzór nad działalnością merytoryczną i finansową Uczelnianego Ośrodka Informatycznego,

20) sprawowanie nadzoru i kontroli nad działalnością Działu Organizacyjno-Prawnego,

21) nadzór i koordynacja działalności Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.

Zanim Rektor przystąpił do realizacji punktów obrad, wręczył mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego na 5 lat prof. **Józefowi Kędzi** z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki. Poinformował także o odbytym pomyślnie 28 czerwca br. przez dr. inż. **Leszka Karczewskiego** z Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji kolokwium habilitacyjnym, wyraził radość z tego powodu życząc dr. Karczewskiemu rychłego zatwierdzenia habilitacji.

Rektor J. Skubis polecił uwadze obecnych nowo wydany przez uczelnianą Oficynę Wydawniczą Raport z badań naukowych za rok 2004, którego kolejna przyszłoroczna wersja – na wniosek prof. **L. Troniewskiego** – wzbogacona zostanie o wykaz grantów.

W sprawach organizacyjnych ustalone zostały terminy posiedzeń senatu w bieżącym roku akademickim; senatorowie spotkają się na posiedzeniach – poza terminem wrześniowym – w dniach: 16 listopada, 21 grudnia 2005 r. oraz 18 stycznia, 15 marca, 17 maja, 21 czerwca i 20 września 2006 r.

Prowadzący obrady poinformował o terminie uczelnianej inauguracji roku akademickiego oraz mszy św. w kościele akademickim pw. św. Jadwigi, zachęcając do uczestnictwa w tych uroczystościach.

Pierwszą uchwałą Senat Politechniki Opolskiej zgodnie z § 36, ust. 1 i 2 Statutu PO powołał na kadencję 2005-2008 następujące komisje senackie:

1. Komisję Statutową
2. Komisję ds. Budżetu i Finansów
3. Komisję ds. Dydaktycznych i Studenckich
4. Komisję ds. Nauki i Kadry Naukowej
5. Komisję ds. Rozwoju Informatycznej Infrastruktury Uczelni
6. Komisję Dyscyplinarną ds. Studentów
7. Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną ds. Studentów,

a osobną uchwałą przewodniczących komisji senackich oraz z zgodnie z §§ 25 i 48, ust. 2 pkt 1 Statutu PO, przewodniczącego Komitetu Redakcyjnego Wydawnictw i przewodniczącego Rady Bibliotecznej w osobach:

1. dr **Aleksandra Żurawska** – Komisja Statutowa
2. prof. **Ryszard Rojek** – Komisja ds. Budżetu i Finansów
3. prof. **Stanisław Witczak** – Komisja ds. Dydaktycznych i Studenckich
4. prof. **Stefan Szymura** – Komisja ds. Nauki i Kadry Naukowej
5. prof. **Włodzimierz Stanisławski** – Komisja ds. Rozwoju Informatycznej Infrastruktury Uczelni
6. prof. **Krystyna Macek-Kamińska** – Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów
7. prof. **Stanisław Zagórny** – Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów
8. prof. **Tadeusz Łagoda** – Komitet Redakcyjny Wydawnictw
9. prof. **Grzegorz Gasiak** – Rada Biblioteczna.

Ponadto w sprawach organizacyjnych z dniem 30 września 2005 r. senat PO na wniosek Rady Wydziału Budownictwa zniósł Zakład Inżynierii Systemów i Procesów Budowlanych, a także z dniem 1 września zmienił nazwę Zakładu Konstrukcji Mostowych na Zakład Dróg i Mostów.

Ten punkt obrad wyczerpało uchwalenie, na wniosek Rady Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, zmiany nazwy Wydziału Elektrotechniki i Automatyki na Wydział Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki z dniem 1 stycznia 2006 r.

W sprawach osobowych senat na wnioski rad wydziałów:

– z dniem 1 października 2005 r. mianował dr. hab. inż. **Jana Żmudę** na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Opolskiej na czas określony, tj. 5 lat (Wydział Budownictwa).

– z dniem 1 października 2005 – doc. dr hab. **Kazimierę Waśniowską** na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Opolskiej na czas określony, tj. 5 lat (Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii).

– z dniem 1 października 2005 r. dr. hab. **Marcina Czerwińskiego** na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Opolskiej na czas określony, tj. 5 lat (Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii).

Kolejny punkt obrad, sprawy dydaktyczne przeprowadził prorektor ds. studenckich, prof. J. Jantos. Rozpoczął od informacji o decyzji Państwowej Komisji Akredytacyjnej, która pozytywnie oceniła kierunek *mechanika i budowa maszyn* i udzieliła akredytacji na okres 5 lat. Następnie przedstawił ostateczne wyniki tegorocznego naboru na studia dzienne i zaoczne, opatrując je odpowiednim komentarzem i danymi liczbowymi na temat liczby tegorocznych maturzystów i prognoz demograficznych.

Następnie senat wytypował panią **Aleksandrę Wolską** z V roku studiów na kierunku *informatyka* z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, do stypendium im. Profesora Oswalda Matei w roku akademickim 2005/2006. Fundatorem stypendium jest Towarzystwo Przyjaciół Politechniki Opolskiej. Do stypendium pretendowali także student *budownictwa* **Paweł Klimek** oraz **Małgorzata Trofimowicz** z Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji.

Sprawy dydaktyczne wyczerpało podjęcie uchwał w sprawie uruchomienia i kontynuowaniu studiów podyplomowych:

- Systemy i Sieci Komputerowe (wersja dwu- i trzysemestralna),
- Informatyka w Procesach Edukacyjnych (trzysemestralne), a także

zmodernizowanie planów studiów na zaocznych magisterskich studiach uzupełniających na kierunku *informatyka* (dla absolwentów studiów inżynierskich kierunków pokrewnych do informatyki) w specjalności:

- *sieci komputerowe i systemy baz danych*,
- *komputerowe wspomaganie projektowania*.

Podstawą obydwu uchwał były wnioski Rady Wydziału Elektrotechniki i Automatyki.

Sprawy naukowe zreferował prof. **Marek Tukiendorf**, prorektor ds. nauki, rozpoczynając od zapoznania obecnych z informacją o stanie zorganizowania Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości. Wystąpienie na ten temat przygotowała na tę okazję zaproszona na obrady dr **Marzena Szewczuk-Stępień**. (Wystąpienie publikujemy na stronie 17).

Prorektor poinformował również o nagrodach ministra edukacji narodowej przyznanych pracownikom Politechniki Opolskiej. Tym razem utrzymali je: kończący kadencję rektora prof. **Piotr Wach**, a także prof. **Jerzy Wyrwał** (WB) i zespół prof. Zdzisław Kabza (WEiA) i **Krystyna Kostyrko**. Ponadto prorektor zrelacjonował w kilku zdaniach posiedzenie komisji ds. nagród rektora dla nauczycieli akademickich. W tym roku przyznano nagród indywidualnych: 5 – I stopnia, 11 – II stopnia, i 5 III stopnia oraz trzy nagrody zespołowe: jedną I stopnia i dwie II stopnia. W tym roku – po dłuższej przerwie – przyznane zostały także nagrody rektora dla grupy pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, a pozwoliła na to – co podkreślił prorektor – dobra sytuacja finansowa uczelni. W efekcie 17 pracowników wyróżnionych zostało nagrodą I, a 61 – II stopnia.

W sprawach naukowych ponadto Senat pozytywnie zaopiniował wniosek dziekana Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji o przyznanie stypendium Fundacji na rzecz Nauki Polskiej dla dr inż. **Ewy Kulińskiej**. Prof. M. Tukiendorf omówił również założenia planowanego udziału Politechniki Opolskiej w Dniach Nauki Opolskiej, które odbywać będą się w listopadzie w Nadrenii-Palatynacie.

Na program wrześniowych obrad złożyło się także przedstawienie projektów inwestycyjnych, badawczych i dydaktycznych, które uczelnia uzyskała (finansowanie ze środków unijnych). Szczegółowo ilustruje to zamieszczona tabela.

Omówione zostały również prowadzone inwestycje, czyli budowa *Łącznika* oraz budowa II kampusu, przy ul. Prószkowskiej. Prowadzący obrady rektor poinformował o przeniesieniu siedziby Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii na ul. Prószkowską, a dziekan wydziału, prof. **Stanisław Zagórny** przedstawił szczegóły tego przedsięwzięcia.

Rektor Jerzy Skubis przygotował także krótkie wystąpienie na temat nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, akcentując przepisy mające najistotniejsze znaczenie dla naszej uczelni, a relacja pani prorektor Aleksandry Żurawskiej na temat przebiegu III Opolskiego Festiwalu Nauki wyczerpała program obrad wrześniowego posiedzenia Senatu PO.

Krystyna Duda

Zestawienie projektów inwestycyjnych, badawczych i dydaktycznych realizowanych w ramach Funduszy Strukturalnych UE – stan na 16 września 2005

Lp.	Tytuł projektu	Kierownik projektu	Źródło dofinansowania	Okres realizacji	Wartość projektu	Wkład własny	Uwagi
1.	Budowa II kampusu PO. Budowa hali sportowej i zaplecza dydaktycznego dla potrzeb WWFiF	Prof. dr hab. inż. Jerzy Skubis	ZPORR, działanie 1.3.1 – Regionalna infrastruktura edukacyjna	Styczeń 2004 – Grudzień 2006	18 107 156 zł	6 136 144, 50zł., w tym 3 180000 dotacja MENiS	
2.	Współpraca Politechniki Opolskiej i Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie w zakresie racjonalnego wykorzystania energii.	Prof. dr hab. inż. Zdzisław Kabza	INTERREG III A Polska – Czechy	Lipiec 2005 – Grudzień 2006	250 000 zł	62 500 zł	Umowa w trakcie podpisywania
3.	Współpraca pomiędzy uczelniami PO w Opolu i VSB – TU w Ostrawie w zakresie trwałości materiałów i konstrukcji budowlanych	Mgr Urszula Brudkiewicz	INTERREG III A Polska – Czechy	Październik 2005 – Październik 2007	1 068 690 zł	296 373 zł	Umowa w trakcie podpisywania
4.	Transfer wiedzy i innowacyjności – organizacja platform tematycznych Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości przy Politechnice Opolskiej	Dział Nauki Dr Marzena Stępień	ZPORR, działanie 2.6 – Regionalne Strategie Innowacyjne i Transfer Wiedzy	Lipiec 2005 – Listopad 2007	626 074, 63 zł	-	Umowa 1.09.2005
5.	Centrum Zarządzania i Monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji - Zarządzanie Innowacjami w ramach Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego	Dział Nauki Dr Marzena Stępień	ZPORR, działanie 2.6 – Regionalne Strategie Innowacyjne i Transfer Wiedzy	Wrzesień 2005 – Listopad 2007	2 366 622,28 zł	-	Umowa 1.09.2005
6.	Stypendia dla słuchaczy studiów doktoranckich prowadzonych w Politechnice Opolskiej	Prof. dr hab. inż. Leon Troniewski	ZPORR, działanie 2.6 – Regionalne Strategie Innowacyjne i Transfer Wiedzy	Październik 2005 – Październik 2007	956 000 zł	-	Umowa 12.09.2005
7.	Kompleksowy rozwój kadr MŚP poprzez studia podyplomowe oraz szkolenia zawodowe	Prof. dr hab. inż. Jerzy Skubis	SPO RZL, działanie 2.3 – Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki	Sierpień 2005 – Marzec 2008	33 912 453 zł	-	Umowa w trakcie podpisywania
8.	Stypendia dla słuchaczy studiów doktoranckich „Budowa i eksploatacja maszyn"	Prof. dr hab. inż. Leon Troniewski	ZPORR, działanie 2.6 – Regionalne Strategie Innowacyjne i Transfer Wiedzy	Październik 2004 – Październik 2005	183 240, 00 zł	-	Projekt jest w trakcie rozliczenia końcowego

Dział Współpracy Międzynarodowej i Programów UE
Mgr Anna Szajer, tel. 400 63 86, e-mail: a.szajer@po.opole.pl

Czym zajmuje się inkubator

Informacja na temat stanu realizacji prac dotyczących działalności inkubatora przedstawiona na posiedzeniu Senatu PO 21 września 2005 r.

Powołany zarządzeniem Rektora nr 12 z dnia 11 kwietnia 2005 r. AIP (objęty patronatem Marszałka Województwa Opolskiego) funkcjonował do tej pory jedynie w ramach I Platformy Programowej, tj. Banku Prac Dyplomowych, Doktorskich i Habilitacyjnych oraz Banku Propozycji Tematów Prac Dyplomowych. Sympozjum informacyjne otwierające działalność odbyło się 21 czerwca br., a jednostką realizującą była przede wszystkim Biblioteka Główna PO. Uruchomienie działalności AIP i zorganizowanie sympozjum stało się możliwe dzięki pomocy i wsparciu finansowemu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (dotacja 17.000 zł) i Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (współfinansowanie 3826 zł). Obie dotacje zostały już rozliczone, a sprawozdania są do wglądu w Biurze Transferu Technologii i Wdrożeń. Materiały z sympozjum z zaproszeniem do współpracy zostały wysłane w lipcu br. nie tylko do zaproszonych gości i uczestników sympozjum, ale i do starostów powiatów województwa opolskiego. W najbliższym czasie informacje i oferty współpracy otrzymają również gminy.

Zaangażowanie pracowników Działu Nauki w etap tworzenia AIP, dodatkowo inspirowane przez Rektora, zaowocowało przygotowaniem 2 wniosków o dofinansowanie projektów do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego – działanie 2.6 Regionalne Strategie Innowacyjne i Transfer Wiedzy. Ciężka praca zespołu została doceniona, gdyż obydwa złożone projekty zostały przyjęte do realizacji. Na uwagę zasługuje również fakt, iż na 4 projekty przyjęte do realizacji Rozporządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego aż 3 są realizowane przez Politechnikę Opolską – trzeci projekt to stypendia dla doktorantów.

1 września zostały podpisane stosowne umowy z samorządem województwa i w ten sposób przystąpiono do realizacji projektów pn.

1. „Transfer wiedzy i innowacyjności – organizacja platform tematycznych Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości przy Politechnice Opolskiej" – wartość projektu 626 074,63 zł.

2. „Centrum Zarządzania i Monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji – Zarządzanie Innowacjami w ramach Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego" – wartość projektu 2 366 622,28 zł.

Czas realizacji obydwu projektów to 26 miesięcy – od 1 września br. do 31 października 2007 r. Pozyskane środki pozwalają na finansowanie trzech ogólnych kategorii kosztów:

- personelu projektów,
- beneficjentów ostatecznych – czyli uczestników staży, konferencji, warsztatów itp.
- innych kosztów, w tym wydatków związanych z zakupem wyposażenia czy sprzętu niezbędnego do realizacji zadań (nie mogą jednak stanowić więcej niż 10% ogólnej wartości), koszty publikacji, działań promocyjnych i inne.

W wyniku tego formułowane są zespoły projektowe, dział kadr dokonuje stosownych formalności, powołano kierowników projektów, którzy ustalają zakresy obowiązków dla poszczególnych pracowników (projekty finansują 13 etatów dla pracowników PO). Trwają prace nad wyposażeniem pomieszczeń dla Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości przy ulicy Prószkowskiej 76, w budynku nr 7 zakupiono niezbędne meble i sprzęt biurowy dla pracowników, którzy zajmą 10 pokoi na parterze. Zakupy dokonano z pominięciem procedury przetargowej, gdyż kwota na ten cel nie przekraczała 6000 euro. Ponadto przygotowane zostały wnioski o wszczęcie procedury przetargowej – rozesłano zaproszenie do negocjacji na dostawę sprzętu komputerowego na łączną kwotę 106 270 zł (brutto).

Aktualnie prowadzone są rozmowy m.in. z przedstawicielami Forum Akademicko-Gospodarczego Śląska Opolskiego nad realizacją obszaru monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji, co stanowi kluczowe zagadnienie jednego z projektów, trwają niezbędne prace mające na celu przygotowanie sali konferencyjnej AIP, ale w związku z brakiem możliwości sfinansowania tych wydatków ze środków projektu (środki Europejskiego Funduszu Społeczne-

go nie mogą być wydatkowane na inwestycje), prace mają charakter jedynie dostosowania pomieszczenia bez wyposażenia – zakup i montaż wyposażenia będzie możliwy po uzyskania środków z innych źródeł.

Realizując zapisy umowy dotyczące promocji podejmowanych przedsięwzięć – zamieszczono stosowne ogłoszenia w prasie (NTO, Gazeta Wyborcza), zlecono przygotowanie tablic informacyjnych, etykiet na zakupiony sprzęt, informacje będą również prezentowane na łamach Wiadomości Uczelnianych, plansze informacyjne o AIP i Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego stanowią już stałą ekspozycję w holu gmachu głównego politechniki. Systematycznie aktualizowana jest strona internetowa www.inkubator.po.opole.pl

W niedzielę 18 września na III Opolskim Festiwalu Nauki zespół AIP prezentował się w namiocie ustawionym na placu Kopernika, a pierwszy kontakt z mieszkańcami Opola umożliwił zebranie kilkunastu ankiet, w których wyrażona została chęć współpracy czy to w formie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej (studenci ostatnich lat, absolwenci) czy wdrażania innowacji (przedsiębiorcy). We wrześniu, w dniach od 22 do 24, dwaj pracownicy AIP wzięli udział w seminarium sieci Regionalnych Strategii Innowacji IntegRIS, które odbyło się w Bełchatowie i zgromadziło ekspertów i znawców tej tematyki, stanowiło zatem bogate doświadczenie i możliwość zdobycia cennych wskazówek. 26 września przy ul. Prószkowskiej miało miejsce spotkanie informacyjne dla władz samorządowych naszego województwa, co stało się okazją zarówno do zaprezentowania stanu realizacji inwestycji na terenie II kampusu politechniki jak i nowo rozpoczętych projektów w ramach EFS. Spotkanie to miało również charakter posiedzenia Komisji Polityki Regionalnej, Gospodarki i Współpracy z Zagranicą Sejmiku Województwa Opolskiego, która analizuje stan prac nad przygotowaniem województwa do kolejnego okresu programowania na lata 2007–2013, było to zatem okazją do pokazania aktywności i zwrócenia uwagi na potrzeby Politechniki Opolskiej, która zamierza stać się

Inkubator w komplecie

Centrum Zarządzania Innowacjami w regionie.

Przed AIP stoi zadanie opracowania strategii rozwoju i poszukiwania źródeł finansowania na inne zadania poza projektami z działań 2.6, także w kontekście uregulowań i rozwiązań wynikających z nowych ustaw, takich jak prawo o szkolnictwie wyższym, czy niektórych form wspierania innowacyjności oraz partnerstwie publiczno – prywatnym.

Załatwianie spraw formalno-organizacyjnych jednostki potrwa jeszcze z różnym natężeniem do końca bieżącego roku, a także powołane mają zostać Regionalne Forum Innowacji i Rada Programowa (Nadzorująca). Realizowane są zapisy projektów, przygotowywane kolejne konferencje, seminaria i warsztaty.

Przedstawiając to krótkie omówienie pragnę jednocześnie w imieniu zespołów projektowych zaprosić przedstawicieli wszystkich jednostek politechniki do inicjowania i uczestnictwa we wszelkich formach aktywności Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.

Opracowała
dr inż. Marzena Szewczuk-Stępień

ZAPROSZENIE

AIP ma zaszczyt zaprosić na konferencję inaugurującą cykl spotkań

INNOWACYJNOŚĆ I TRANSFER TECHNOLOGII

pn. „Energetyczne wykorzystanie biomasy"

Miejsce: Aula Politechniki Opolskiej ul. Katowicka 48 gmach Wydziału Budownictwa
Data: 7 listopada 2005 r. godz. 9.30

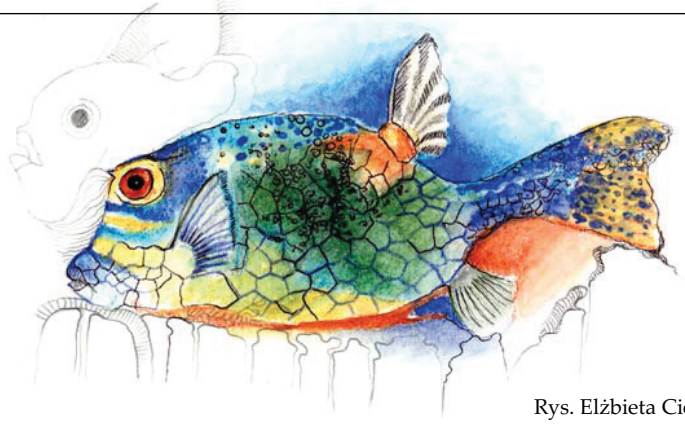

Rys. Elżbieta Ciechocińska

Ponad 27 milionów dla Politechniki Opolskiej

Projekt o wartości 33 912 453 zł realizowany będzie przez Politechnikę Opolską, stosowna umowa uruchamiająca realizację podpisana została 22 września br. w Warszawie.

Projekt pod nazwą Kompleksowy rozwój kadr MŚP poprzez studia podyplomowe oraz szkolenia zawodowe zgłoszony został przez Politechnikę Opolską na konkurs ogłoszony przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości do finansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach:

- Sektorowego Programu Operacyjnego – Rozwój Zasobów Ludzkich
- Priorytet 2 Rozwój Społeczeństwa Opartego na Wiedzy
- Działanie 2.3 Rozwój Kadr Nowoczesnej Gospodarki
- Poddziałanie Doskonalenie Umiejętności i Kwalifikacji Kadr.

Wykonawcą projektu jest Politechnika Opolska w ramach współpracy z Europejskim Instytutem Rozwoju Przedsiębiorczości w Warszawie.

Projekt łączy w spójną całość studia podyplomowe ze szkoleniami zawodowymi, proponując przedsiębiorcom kompleksowe rozwiązanie umożliwiające podnoszenie kwalifikacji kadr zarządzających i pracowników, a skierowany jest do małych i średnich przedsiębiorstw, przeważnie z regionu południowej Polski.

Pomysł zorganizowania studiów podyplomowych na Politechnice Opolskiej zrodził się w październiku 2004 r. Projekt przygotowano pod kątem kolejnej edycji konkursu ogłoszonego 11 marca 2005 r. Wyniki konkursu w formie list projektów, które uzyskały dofinansowanie PARP ogłoszono na stronie internetowej 26 lipca br. (pozycja 11 na liście).

Projekt został przygotowany przez mgr. inż. **Przemysława Gudańca** w Dziale Nauki Politechniki Opolskiej. W przygotowaniu projektu także uczestniczyli: inż. **Józef Waluś**, mgr inż. **Piotr Białek** oraz dziekan Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej dr **Krzysztof Malik**. Termin realizacji projektu obejmuje 32 miesiące, co oznacza, ż realizowany będzie od października 2005 do końca maja 2008 roku.

Wartość projektu to kwota 33 912 453 zł, w tym dofinansowanie z SPO RZL, działanie 2.3. – Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki, a więc wielkość dotacji wyniesie 27 230 700 zł. Specjalizacja studiów podyplomowych obejmuje następujące obszary:

- zarządzanie w biznesie
- zarządzanie projektami
- zarządzanie projektami w ramach funduszy strukturalnych UE
- systemy informatyczne w przedsiębiorstwie
- finanse przedsiębiorstw
- psychologia w biznesie
- marketing
- zarządzanie zasobami ludzkimi.

Tematyka szkoleń to:

- leadership – przywództwo w organizacji i zespole
- warsztaty negocjacyjne
- sztuka moderowania zebrań i spotkań
- trening umiejętności sprzedażowych
- profesjonalne prezentacje
- zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji
- warsztaty trenerskie
- nowoczesne podejście do zarządzania projektami
- praktyka motywowania w organizacjach
- komunikacja interpersonalna
- techniki radzenia sobie ze stresem
- zarządzanie konfliktem w zespole
- rekrutacja i selekcja w praktyce menedżerskiej
- jak efektywnie zarządzać czasem
- psychotechniki i socjotechniki w praktyce zawodowej
- obsługa klienta w dobie nowoczesnej gospodarki.

Projekt przewiduje, że ze szkoleń skorzystać może 12 000 osób, a ze studiów 600.

Zasięg działania projektu przewiduje realizację studiów i szkoleń na terenie Opolszczyzny, ale część wykraczać może na obszar całego Śląska. Miejscami szkoleń będą miasta powiatowe lub nawet mniejsze ośrodki – w zależności od liczebności grup pracowników lub pracodawców chętnych do skorzystania z naszej oferty.

Koszt studiów w 80% pokrywa dotacja UE, 20% stanowi wkład własny. Aby to zrealizować stworzyliśmy model polegający na wykorzystaniu godzin pracy jako wkładu własnego przedsiębiorcy.

Projekt powstał w odpowiedzi na wyraźne zapotrzebowanie kadr menedżerskich i pracowników gospodarki na podnoszenie kwalifikacji po przystąpieniu Polski do UE. A że najważniejsze w biznesie to wiedza i pomysły, gdyż ułatwiają mobilizację społeczną, sprzyjają innowacyjności, przedsiębiorczości i działają prorozwojowo, dlatego przystąpiliśmy do tworzenia tego projektu. Projekt ma w założeniu także silnie powiązać teorię z praktyką, czyli uczelnię z przedsiębiorcami.

Zlikwiduje on również bariery w podnoszeniu kwalifikacji, do których zaliczają się:

- brak inwestycji w rozwój pracowników (ze względu na ceny studiów i szkoleń)
- brak elastyczności w dostosowywaniu kwalifikacji zawodowych do
- zmieniających się wymagań rynku związanych z rozwojem
- brak świadomości potrzeb szkoleniowych
- brak doświadczenia zawodowego (nowi pracownicy, awanse zawodowe, - przekwalifikowanie)
- bariera geograficzna – słaba mobilność w kierunku zdobywania nowych umiejętności.

Kadrę tworzyć będą wykładowcy Politechniki Opolskiej, ale również wykładowcy tak renomowanych uczelni jak: SGH, WSZiA im. Koźmińskiego, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Warszawski czy Politechnika Warszawska. Uczelnie te zaliczają się do partnerów kadrowo

Ciąg dalszy na stronie 25

Wieści z wydziałów

Wydział Budownictwa

W dniach 14–15.07.2005 r. w zabytkowym pałacu w Kamieniu Śląskim k. Opola odbyło się po raz kolejny Sympozjum Trwałość Materiałów i Konstrukcji Budowlanych zorganizowane przez Komisję Inżynierii Budowlanej przy Oddziale Polskiej Akademii Nauk w Katowicach oraz Katedrę Fizyki Materiałów Wydziału Budownictwa Politechniki Opolskiej.

Obrady sympozjum otwarli prof. **Piotr Wach** – rektor Politechniki Opolskiej oraz prof. **Józef Głomb** – członek Polskiej Akademii Nauk. Udział w spotkaniu wzięło 57 pracowników z ośrodków naukowych Czech, Słowacji i Polski, którzy wygłosili 45 referatów naukowych w następujących sesjach: trwałość materiałów, termomechaniczne modele trwałości, niezawodność konstrukcji budowlanych, inżynieria materiałów budowlanych.

W ramach obrad sympozjum odbyła się również sesja plakatowa oraz sesja dyplomantów Wydziału Budownictwa Politechniki Opolskiej, na której pięciu tegorocznych absolwentów specjalności *komputerowa analiza konstrukcji* przedstawiło najważniejsze wyniki swoich prac dyplomowych.

Konferencja należy do cyklicznych polsko-czesko-słowackich spotkań naukowych, które organizuje od lat Komisja Inżynierii Budowlanej przy Oddziale PAN w Katowicach. Pierwsze z takich spotkań doszło do skutku w Jeseniku w 1995 r., a następne miały miejsce w Bratysławie, Żilinie, Opolu, Brnie i Kamieniu Śląskim. Problemy trwałości budowli w tym cyklu spotkań występowały jako idea przewodnia. Należy podkreślić, iż wspólnym elementem wygłoszonych referatów oraz prowadzonej dyskusji były opisy uszkodzeń materiałów oraz wykonanych z nich konstrukcji budowlanych. Warto również zauważyć, że przyczyny narastania uszkodzeń materiału mają złożoną fizyko-chemiczną naturę. Natomiast ujęcie zmian wytrzymałości to problem mechaniczny. Ich wspólna analiza wymaga więc ujęć interdyscyplinarnych i takie w prezentowanych na sympozjum referatach dominowały. Ten aspekt prezentowanych prac, a szerzej konferencji jest godny szczególnego podkreślenia – ustala on bowiem nowe relacje między opisami materiałów i konstrukcji budowlanych.

Komitetowi Organizacyjnemu Sympozjum przewodniczył prof. **Jerzy Wyrwał**, zaś Komitetowi Naukowemu – prof. **Jan Kubik**.

dr inż. Volodymyr Boychuk.

Otwarcie Sympozjum. Od lewej: prof. J. Kubik – przewodniczący Komitetu Naukowego Sympozjum, prof. P. Wach – rektor Politechniki Opolskiej (przemawia), prof. J. Głomb – czł. PAN, prof. J. Wyrwał – przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

Kierownik Katedry Fizyki Materiałów prof. **J. Kubik** zaprasza na seminaria z termomechaniki ośrodków wieloskładnikowych, które odbywają się w każdy wtorek o godz. 9^{15} w sali nr 8 na Wydziale Budownictwa, przy ul. Katowickiej 48. Poniżej zamieszczamy plan seminariów na semestr zimowy:

– 11 października 2005 r. prof. dr hab. inż. Jan Kubik – Termomechanika ośrodków wieloskładnikowych z reakcjami chemicznymi

– 18 października 2005 r. prof. dr hab. inż. Jan Kubik, mgr inż. **Joachim Rzepka** – Symetrie równań efektu elektrostrykcyjnego

– 25 października 2005 r. dr inż. **Zbigniew Perkowski** – Ocena stanu zniszczeń Zamku Górnego w Opolu

– 8 listopada 2005 r. dr **Volodymyr Boychuk** – Procesy termomechaniczne w przewodzących ośrodkach wieloskładnikowych w ujęciu teorii perkolacji

– 15 listopada 2005 r. dr inż. Zbigniew Perkowski – Szacowanie uszkodzeń w materiale na podstawie zmian temperatury w ośrodku

– 22 listopada 2005 r. dr inż. **Jadwiga Świrska** – Pewne rozwiązania analityczne zadań odwrotnych

– 29 listopada 2005 r. dr inż. **Andrzej Marynowicz** – Pompy ciepła – alternatywne źródło energii

– 6 grudnia 2005r. dr inż. Zbigniew Perkowski – Intensywność wibropełzania materiałów a stopień ich uszkodzenia

– 13 grudnia 2005 r. dr inż. Andrzej Marynowicz – Zastosowanie NMR w pomiarach wilgotności materiałów

– 20 grudnia 2005 r. dr hab. inż. Jerzy Wyrwał, prof. PO – Wprowadzenie do nanomechaniki

– 10.01.2006 r. mgr inż. **Kamil Pawlik** – Termomechanika przepływów masy w ośrodku z uszkodzeniami

– 17.01.2006 r. dr inż. Jadwiga Świrska – Pomiar zawilgocenia materiałów kapilarno-porowatych metodą mikrofalową

– 24.01.2006 r. mgr inż. **Andrzej Kucharczyk** – Termomechanika przepływów ciepła w materiale z mikrouszkodzeniami.

Wydział Mechaniczny

Ocena pozytywna akredytacji na kierunku
mechanika i budowa maszyn

Uchwała nr 468/2005 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 września 2005 r. w sprawie oceny jakości kształcenia na kierunku *mechanika i budowa maszyn* prowadzonym na Wydziale Mechanicznym Politechniki Opolskiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich

Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej – po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także po zasięgnięciu opinii Zespołu Kierunków Studiów Technicznych w sprawie jakości kształcenia na kierunku *mechanika i budowa maszyn* prowadzonym na Wydziale Mechanicznym Politechniki Opolskiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich wydaje ocenę pozytywną.

Uczelnia spełnia wymagania kadrowe, programowe i organizacyjne, a także posiada odpowiednią bazę materialną do prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich na kierunku *mechanika i budowa maszyn*. Poziom prowadzonych studiów odpowiada podstawowym kryteriom jakościowym.

Następna ocena jakości kształcenia na kierunku *mechanika i budowa maszyn* w wymienionej jednostce powinna nastąpić w roku akademickim 2010/2011.

• Dnia 15 października prof. **Tadeusz Łagoda** zakończył trzymiesięczny pobyt, podzielony na trzy etapy, w Ecole Nationale Superieur d'Arts et Metiers w Angers (Francja). Szkoła ta należy do sieci ośmiu prestiżowych szkół wyższych i trzech laboratoriów z centralą w Paryżu. Wcześniej pracownicy Katedry Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn gościli już w jednej z tych szkół, a mianowicie w Bordeaux (prof. **E. Macha**, dr **W. Będkowski**, dr **A. Karolczuk** i prof. T. Łagoda). Tadeusz Łagoda przebywał w Angers na zaproszenie dyrektora jako profesor odwiedzający. Wizyta była finansowana przez rząd francuski. Pobyt skupił się na dwóch zagadnieniach. Zadaniem podstawowym była pomoc w realizacji jednej z prac doktorskich opracowywanej przez doktorantkę z Wietnamu oraz współpraca naukowa z dwoma doktorami, naukowcami z Australii i Francji zajmującymi się wpływem wartości średniej na trwałość zmęczeniową w korpusie silnika samochodowego oraz modelami energetycznymi oceny trwałości zmęczeniowej. Z podobnych zagadnień realizują swoje prace trzej doktoranci T. Łagody w Opolu. Przy okazji tego pobytu można było zdobyć szereg materiałów przydatnych do bieżącej pracy naukowej oraz dydaktycznej z przedmiotu *podstawy konstrukcji maszyn* oraz *budownictwo i konstrukcje inżynierskie* realizowane na Wydziale Mechanicznym Politechniki Opolskiej. Przy okazji pobytu nawiązano kontakt z prof. Davidem Taylorem z Departament of Mechanical and Manufacturing Engineering w Trinity College w Dublinie (Irlandia), który zajmuje się problemami koncentratorów naprężeń i ich wpływu na trwałość zmęczeniową. Efektem nawiązanej współpracy jest zaproszenie z wykładem z zakresu wieloosiowego zmęczenia do Dublina.

• W dniach 12–16.09.2005 r. w Iwoniczu Zdroju (Bieszczady) odbyła się XIII Ogólnopolska Konferencja Naukowa (dawna Szkoła Letnia) *Postęp w Inżynierii Żywności* organizowana przez Polskie Towarzystwo Inżynierii i Techniki Przetwórstwa Spożywczego SPOMASZ, Sekcję Mechanizacji Przetwórstwa Spożywczego Komitetu Techniki Rolniczej PAN, Katedrę Inżynierii i Maszyn Spożywczych Akademii Rolniczej w Lublinie oraz Sekcję Maszyn Spożywczych ZG SIMP. Uroczyste otwarcie konferencji odbyło się w godzinach popołudniowych przez prof. dr. hab. inż. **Józefa Grochowicza**. Głównym punktem programu spotkań były prezentacje referatów w sekcjach tematycznych, wyjazdy studialne oraz dyskusja plenarna. Z Zakładu Techniki Rolniczej i Leśnej w konferencji udział wzięli oraz zaprezentowali tematy: dr inż. **Marek Węgrzyn** – *Energochłonność procesu mieszania materiałów sypkich mieszadłem łopatkowym* oraz dr inż. **Katarzyna Szwedziak** – *Ocena jakości produktów rolno-spożywczych za pomocą komputerowej analizy obrazu*.

• Od 19 do 22 września 2005 r. w Boszkowie odbyła się XXVII Letnia Szkoła Inżynierii Systemów Rolnictwa. Organizatorzy Szkoły, Komitet Techniki Rolniczej PAN, Polskie Towarzystwo Inżynierii Rolniczej, Instytut Inżynierii Rolniczej Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu, zapewnili uczestnikom bardzo dobrą organizację techniczną począwszy od informacyjnej mapki dojazdu po możliwość korzystania z miejscowego sprzętu dydaktycznego i oprogramowania. Uczestnikami Szkoły były: dr inż. Katarzyna Szwedziak, która zaprezentowała pracę pt. *Wykorzystanie stanowiska komputerowej analizy obrazu do oceny jakości produktów rolno-spożywczych*, mgr inż. **Jolanta Królczyk**, która poruszyła temat *Modelowanie działu wieloskładnikowej paszy za pomocą funkcji harmonicznej*, oraz mgr inż. **Dominika Matuszek** – *Komputerowa analiza obrazu w ocenie mieszania układów ziarnistych* (*system FUNNEL-FLOW*).

• Studenckie Koło Naukowe ŻUBR wzbogaciło się o nową osobliwość. Jest nią modliszka gwinejska (Sphodromantis gastrica) ufundowana przez mgr inż. **Joannę Sobkowicz**. Modliszka ta występuje w Afryce zachodniej. Uskrzydlona, lecz skrzydła pojawiają się dopiero w późniejszym etapie rozwoju larwy owada. Kolor ciała różny, od piaskowo-żółtego do ciemnozielonego. Rozwój larwalny tego owada trwa do 6 miesięcy, tyle samo trwa dorosłe życie (imago). Modliszki charakteryzują się ciekawym sposobem polowania, mianowicie nie ruszając się czekają na swą ofiarę. Gdy znajdzie się w pobliżu, wtedy energicznie łapie ją w swe przednie odnóża przekształcone w uzbrojone w kolce haki. Sphodromantis gastrica hodujemy pojedynczo w terrariach, których wielkość zależna jest od wielkości owada.

• Kolejnym dorobkiem Studenckiego Koła Naukowego „ŻUBR" jest maskotka w postaci pluszowego żubra. Jej sponsorem jest **Waldemar Księżak**, pracownik Zakładu Techniki Rolniczej i Leśnej.

• W dniu 30 września 2005 roku zakończyła się realizacja pierwszego, w Politechnice Opolskiej, projektu

stypendialnego dla doktorantów, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa.

Projektem, pt. Stypendia dla słuchaczy studiów doktoranckich *budowa i eksploatacja maszyn*, kierował prof. **Leon Troniewski**, a nad częścią organizacyjną czuwał dr inż. **Norbert Szmolke**.

W ciągu minionego roku akademickiego 10 wyróżniających się doktorantów Wydziału Mechanicznego podniosło swoje kwalifikacje i intensywnie pracowało nad swoimi rozprawami doktorskimi. Wyniki prac przedstawili w 19 publikacjach, wydanych w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz materiach konferencyjnych. Dalszych 11 prac jest w fazie recenzji lub druku.

W czasie realizacji projektu 4 stypendystów otworzyło przewody doktorskie, a jeden zakończył procedurę, przystępując do publicznej obrony.

Doświadczenia realizatorów projektu pozwoliły na złożenie kolejnego wniosku o stypendia doktoranckie. Wniosek ten, spośród 9 złożonych w Urzędzie Marszałkowskim, został najwyżej oceniony, co pozwoliło na uruchomienie drugiego na Wydziale Mechanicznym, tym razem dwuletniego projektu stypendialnego

J. Dembicka

Doktoranci

Ogłoszenie

Politechnika Opolska realizuje projekt pt. Stypendia dla słuchaczy studiów doktoranckich, prowadzonych w Politechnice Opolskiej.

Dotyczy on wyróżniających się słuchaczy studiów doktoranckich, prowadzonych w dyscyplinach

budowa i eksploatacja maszyn oraz *elektrotechnika*.

Kierownikiem projektu jest dr hab. inż. **Bolesław Dobrowolski** – dziekan WM, zaś nad jego sprawnym przebiegiem czuwa dr inż. **Norbert Szmolke** – sekretarz studiów doktoranckich.

Realizacja projektu, przewidziana na okres 01/10/2005 – 30/09/2007, pozwoli na intensyfikację rozwoju naukowego 25 doktorantów z wydziałów WM i WEiA.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków budżetu państwa.

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

Falstart

Sensacyjnej porażki podczas inauguracji rozgrywek drugiej ligi doznali siatkarze AZS-u Opole. Spadkowicze z serii B pierwszej ligi przegrali w Strzelcach Opolskich z beniaminkiem PZU Karo 1:3. W meczu rozegranym 8 października w opolskim zespole wystąpili: **Marciniak**, **Skotak**, **Migdał**, **Wendykier**, **Jamrozowicz** oraz **Mateusz Radojewski** na pozycji libero, a także **Majka**, **Kłos**, **Michalak**, **Pogański** i **Milićević**.

Przed rokiem AZS nieoczekiwanie wygrał w pierwszej kolejce, by ostatecznie spaść z ligi. Kibice akademików liczą, że w tym sezonie będzie odwrotnie – porażka w pierwszej kolejce zmobilizuje zespół do walki o awans.

W rundzie zasadniczej drużyna trenera **Zbigniewa Rektora** grać będzie o zajęcie co najmniej 4. miejsca w tabeli, które gwarantuje udział w bezpośredniej walce o powrót do serii B.

Mistrzostwa Europy w Futsalu

W dniach 17–24 lipca br. we włoskiej Latinie odbyły się Akademickie Mistrzostwa Europy w Futsalu. W imprezie wzięła również udział, prowadzona przez trenera mgr. **Piotra Szczubiała** reprezentacja Politechniki Opolskiej. Opolanie po porażkach z Uniwersytetem Tor Vergata Rzym 3:6 i Uniwersytet Split 1:4, wygrali z Intercollege Nikozja 19:5 i uplasowali się na trzecim miejscu w swojej grupie. Następne zwycięstwa z Uniwersytetem Lapand z Rovaniemi 6:4 i z Uniwersytetem Muenster 5:1 dały im ostatecznie 9. miejsce w tym turnieju.

Medale lekkoatletów

Z dwoma brązowymi medalami wrócili nasi studenci z Młodzieżowych Mistrzostw Polski w LA, które zostały rozegrane 27 i 28 sierpnia br. w Krakowie. **Krzysztof Plaskota** z wynikiem 6963 pkt. zapewnił sobie trzecie miejsce w zawodach dziesięcioboistów oraz 1 klasę sportową (zaledwie 200 pkt. zabrakło mu do klasy mistrzowskiej). Jego długoletnim trenerem jest mgr **Jerzy Żyżyk**.

Była złota medalistka Akademickich Mistrzostw Polski – **Danuta Plewnia** była trzecia w rzucie oszczepem. Podopieczna trenera dr. **Rafała Tatarucha** wynikiem 44,63 m. także zapewniła sobie 1 klasę sportową.

Uzupełnienie do wademekum – informacje dla studentów

Dojazd do obiektu autobusami MZK – 4, 15.

Część zajęć realizowana będzie poza obiektem przy ul. Prószkowskiej:

lekka atletyka w obiekcie przy ul. Małopolskiej

- sekcja tenisa ziemnego (zajęcia na korcie przy ul. Luboszyckiej)
- sekcja walk wschodu – karate

Opiekunem lat pierwszych TiR jest dr **Bożena Królikowska**.

Tomasz Bohdan WWFiF

IX Międzynarodowa Konferencja IASK „Scientific Fundaments of Human Movement and Sport Practice" Bolonia 16–18.09.2005 r.

W dniach 16-18.09.2005 r. w Rimini odbyła się 9. Międzynarodowa Konferencja International Association of Sport Kinetics pt. *Scientific Fundaments of Human Movement and Sport Practice*. Organizatorem konferencji była najstarsza uczelnia wyższa świata, Uniwersytet w Bolonii. Powstał on w 1088 r. i w tym roku obchodzi 917 lat istnienia.

Udział w tej znaczącej konferencji dwóch pracowników Politechniki Opolskiej (autora tej notatki i świeżo upieczonego dr. **Rafała Tatarucha**) pozwolił nie tylko na pochwalenie się osiągnięciami (1) i na posłuchanie wielu interesujących wykładów (2), ale także na zwiedzenie legendarnego uniwersytetu (3) oraz aktywnego wykorzystania wolnego czasu (4).

1. Wśród kilkuset prac przedstawionych w różnych formach prezentacji (ustnych i plakatowych) R. Tataruch (ze współautorami **R. Marcinowem** i **D. Nawareckim**) zaprezentował „Role of cognitive control in joung athletes' training", a J. Iskra „Motor abilities somatic parameters and hurdle run performances in 5-years observation girls aged 11". Mimo iż na konferencji obowiązywał język angielski, na każdym kroku można było usłyszeć rozmowy po polsku. Tak się złożyło, że organizacja zrzeszająca teoretyków motoryczności (lub antropomotoryki lub konezjologi) IASK zdominowana jest przez Polaków, o co bardzo dba jej prezydent prof. Włodzimierz Starosta.

2. Kilku znakomitych gości prezentowało swoje wykłady w czasie konferencji. Zdecydowanie złoty medal przyznałbym radziecko-amerykańskiemu profesorowi Pennsylvania University V. Zatsiorsky'emu (czyli Włodzimierzowi Zaciorskiemu) za wystąpienie „Strength training for power and endurance sports". Autor ten udowodnił, że można w sposób ciekawy i przystępny przedstawić trudne zagadnienia powiązania nauki o sporcie z praktyką treningu olimpijskiego. Do interesujących wykładów (na srebrny i brązowy medal) zaliczyłem także wystąpienia prof. J. Skinnera z Indiana University („How important are genetic factors for training") i prof. M. Fainy z Rzymu („Advanced evalution for training control"). Powyższe prace i wiele innych wskazują, że antropomotoryka po okresie nadmiernego teoretyzowania staje się pomocna w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i treningowych.

3. Szacowny Uniwersytet Boloński obok siedziby tuż przy Starym Mieście w Bolonii ma wiele filii i agend. W Rimini, gdzie odbywała się konferencja, znajdowały się m.in. Wydział Ekonomii, Studiów Farmaceutycznych, Literatury i Filozofii, Chemii Przemysłowej, Medycyny i Chirurgii oraz Wydział Nauk o Motoryczności (Faculty of Motor Sciences). Niestety obiekty Wydziału nie były dostępne dla uczestników konferencji, gdyż obrady odbywały się w Teatro Novelli i w Grand Hotelu. Mieliśmy okazję przyjrzeć się zabytkowym obiektom Uniwersytetu w samej Bolonii i podziwiać m.in. 3-piętrową księgarnię mieszczącą się blisko słynnego pomnika Neptuna (wypisz wymaluj Neptun z Gdańska) na Pizza Nettuno. Jako lekkoatletę zainteresowały mnie inicjatywy miasta Riminii w organizacji cyklicznych imprez biegowych. W maju organizowany jest tam znany Strimini Maraton, a we wrześniu bieg uliczny Rimini – San Marino. Dzięki uprzejmości gospodarzy mieliśmy okazję prześledzić trasę 27 km dzielącą Morze Adriatyckie w Rimini i stolicę najmniejszego (po Watykanie) państwa Europy. To istna droga krzyżowa przebiegająca wyłącznie pod górę. Ale na samym szczycie turystów-naukowców i, co najważniejsze, Polaków czeka przyjemna niespodzianka – strefa bezcłowa. W większości sklepów sprzedawcami są nasi rodacy, co z całą pewnością nie jest przypadkiem. My oczywiście nie dokonujemy żadnych zakupów, bo przybyliśmy do Rimini w czysto naukowym celu.

4. Po obradach w godzinach przedkolacyjnych rozgrywaliśmy pojedynki w siatkówce plażowej mając za współpartnerów lub przeciwników koleżanki i kolegów z AWF Katowice. Dla potrzeb promocji Wydziału WF i Fizjoterapii należy tu nadmienić, że finezji naszej gry nie było końca, a asy serwisowe, podwójne krótkie i zbicia na „zabij" były podstawowymi elementami naszej gry naukowców z Opola. Po znacznym wysiłku fizycznym z przyjemnością udawaliśmy się na kolację, na której trudno było zamówić cokolwiek innego jak „pastę", czyli spaghetti. Jedyną czytelną potrawą na włoskim egzemplarzu menu było słowo „wine". W 5-osobowym składzie polskiego stołu zakreśliliśmy to „danie" pisząc 5 ×. Kelner, inteligentny człowiek, przyniósł 5 dzbanków. „Lajtowy" facet, czadowa konferencja.

Prof. J. Iskra

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji

• Mgr inż. **Aleksandra Zygmunt** oraz mgr inż. **Justyna Zygmunt** z Zakładu Nauk Ekonomicznych uczestniczyły w konferencji pt. *Zarządzanie finansami firm – teoria i praktyka*, zorganizowanej w Karpaczu przez Akademię Ekonomiczną im. Oskara Langego we Wrocławiu. Mgr inż. A. Zygmunt wygłosiła referat nt. *Dostępność źródeł kapitału w warunkach funkcjonowania polskich przedsiębiorstw*, natomiast mgr inż. J. Zygmunt – *Efektywność ekonomiczna przedsiębiorstwa w aspekcie zachodzących w nim procesów inwestycyjnych*.

• Uniwersytet Szczeciński był organizatorem konferencji pt. *Uwarunkowania rynkowe rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw*. Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji był reprezentowany przez mgr inż. Aleksandrę Zygmunt oraz mgr inż. Justynę Zygmunt, które przedstawiły referat nt. Faktoring jako źródło pozyskania kapitału przez małe przedsiębiorstwa.

• W dniach 4–5 października br. dr inż. **Mirosława Szewczyk** (Zakład Nauk Ekonomicznych) wzięła udział w Seminarium Komisji Nauk Rolniczych Polskiej Akademii Nauk zorganizowanym w Szczyrku. Seminarium miało uroczysty charakter z uwagi na XXX-lecie oddziału katowickiego Komisji Nauk Rolniczych PAN. Zaprezentowano około trzydziestu referatów o szerokiej tematyce. Dr inż. M. Szewczyk zaprezentowała referat nt. *Zmiany intensywności organizacji produkcji rolnej w województwie opolskim w latach 1989–2003*.

• Dr inż. **Rafał Matwiejczuk** z Zakładu Marketingu i Logistyki wziął udział w ogólnopolskiej konferencji

pt. *Strategie i logistyka organizacji sieciowych*, zorganizowanej przez Katedrę Zarządzania Strategicznego i Logistyki jeleniogórskiego Wydziału Gospodarki Regionalnej i Turystyki Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Konferencja odbyła się w dniach 18-20 września br. w ośrodku Mauritius w Szklarskiej Porębie. Przebieg obrad obejmował trzy główne sesje tematyczne:

1. metodologiczno-teoretyczne podstawy badania organizacji sieciowych,
2. strategie rozwoju oraz logistyka organizacji sieciowych w przemyśle, handlu i transporcie,
3. rozwój i funkcjonowanie organizacji sieciowych w Polsce na tle tendencji światowych.

W ramach pierwszej z ww. sesji dr inż. R. Matwiejczuk przedstawił referat nt. *Tworzenie wartości w ramach organizacji sieciowych*.

Na konferencji, poza gospodarzami, reprezentowane były liczne ośrodki naukowe z całego kraju – Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Akademia Ekonomiczna w Katowicach, Akademia Ekonomiczna w Krakowie, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Zielonogórski, Politechnika Częstochowska, Politechnika Koszalińska, Politechnika Opolska, Politechnika Śląska, Politechnika Wrocławska, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Akademia Morska w Gdyni, Akademia Rolnicza w Szczecinie, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, a także Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania w Warszawie.

M. Szewczyk

Prace w *Łączniku*…

… oraz w drugim kampusie – październik 2005 r.

Na zdjęciach: budowa hali sportowej

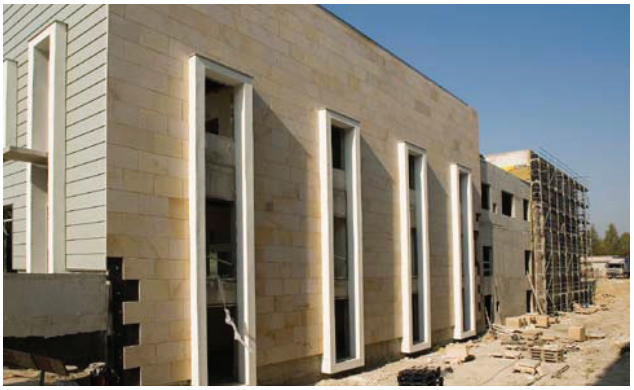

IV Ogólnopolskie Forum Inicjatyw Pozarządowych, czyli iskra aktywności

W dniach 23-24 września 2005 roku w Warszawie odbyło się spotkanie organizacji pozarządowych pod nazwą Forum Inicjatyw Pozarządowych, w którym udział wzięło ponad 1000 osób. Program został podzielony na cztery sesje –„Wizja rozwoju społeczeństwa obywatelskiego", „W poszukiwaniu polskiego modelu ekonomii społecznej", „Relacje trzeciego sektora z otoczeniem" oraz „Organizacje pozarządowe w wykorzystaniu funduszy strukturalnych"). Gośćmi IV OFIP byli m.in.: prof. Marek Safijan, ojciec **Maciej Zięba** OP, prof. **Anna Giza**, prof. **Andrzej Zoll**, prof. **Jerzy Hausner**. Ideą przewodnią spotkania była Rzeczpospolita Obywatelska. Co kryje się pod tym hasłem pewnie większość z nas nie wie?! **Arkadiusz Judek**, **Marlena Nowicka** i **Magda Magiera** z Akademickiego Stowarzyszenia Ekologicznego „Klub Ekoinżyniera" mieli okazję uczestniczyć w tym spotkaniu i głębiej poznać zagadnienia związane z tematyką społeczeństwa obywatelskiego. I chociaż kilka debat i wykładów nie zmieni radykalnie postępowania, to przynajmniej zachęca do zastanowienia się nad stosunkiem do otoczenia. Przechodząc więc do sedna – co należy rozumieć pod pojęciem Rzeczpospolita Obywatelska. Choć trudno o jednoznaczną definicję to bez wątpienia jest to aktywność zmierzająca do wspólnego organizowania się społeczeństwa i działania na rzecz dobra ogółu. Przyszłość leży więc w naszych rękach, a obywatelem świadomym powinien już być człowiek kilkuletni, tym bardziej student. W naszym społeczeństwie musi nastąpić radykalna zmiana myślenia i uczenia się. Główny nacisk powinien być położony na umiejętność współpracy i porozumiewania się wśród młodszych, jak i starszych obywateli. Zbieżność IV forum z wyborami parlamentarnymi pozwoliła na połączenie problemów, którymi zajmują się organizacje pozarządowe, a które nieobce powinny być rządzącym. W żadnym wypadku nie mam zamiaru nikogo rozliczać z udziału czy też nie w wyborach, to jednak bardzo poważnie powinniśmy się zastanowić, czy słusznie postępujemy. Wytykanie palcem nieudolności działań naszych polityków nie zmieni sytuacji, jaka panuje na każdej niemal płaszczyźnie naszego życia. Poważne problemy nie powinny być nikomu obojętne, nam również. Pomimo tego, że mamy dość mgliste wyobrażenie o swojej przyszłej pracy zawodowej, to dziwi bierna postawa wobec spraw ważnych dla kraju. Patrzenie na ręce i inwestycje wykonywane przez ludzi, których wybraliśmy do reprezentowania naszych interesów, powinno być oczywiste. My jednak z tego prawa nie korzystamy i zupełnie się odcinamy od zagadnień związanych z polityką, a tym samym i z naszym przyszłym życiem. Jako obywatel odpowiedzialny i świadomy muszę wziąć sprawy w swoje ręce i tę możliwość daje udział w organizacjach pozarządowych. Społeczeństwo obywatelskie to

Uczestnicy Forum w Warszawie

nic innego jak ciągła współpraca i kompromis, zamiast tak zwanej niezdrowej rywalizacji i rosnącej coraz to bardziej bariery przeszkód. Udział w tego typu debatach pozwala spojrzeć zupełnie z innej perspektywy na otaczającą nas według niektórych beznadziejność i rozpalić tlące się w nas iskry aktywności. Mam nadzieję, że w przyszłym forum również będziemy mogli uczestniczyć i że za kilka lat nasze społeczeństwo zmieni się przynajmniej na średnio zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. Możemy razem albo wszyscy przegrać, albo wygrać!

Magda Magiera, Marlena Nowicka
Klub Ekoinżyniera

Ciąg dalszy ze strony 19

współrealizujących projekt. Do składu kadry projektu wchodzą również eksperci i praktycy z branż wynikających ze specjalizacji studiów.

Rezultaty, które zamierzają osiągnąć autorzy projektu, to rozwój kluczowych umiejętności menedżerskich, zarządczych, handlowych i sprzedażowych, a także pracowniczych, organizacyjnych, motywacyjnych oraz interpersonalnych związanych z wykonywaną pracą. Łatwy dostęp do edukacji w ramach projektu będą miały osoby niepełnosprawne, kobiety, mieszkańcy małych miejscowości, co wynika z mobilności kadry szkolącej oraz samego charakteru projektu.

Doświadczeniem wynikającym z realizacji tak dużego przedsięwzięcia oraz standardy jego funkcjonowania chcemy upowszechnić, aby z naszych doświadczeń skorzystać mogły inne uczelnie.

K.D.

Honory dla prof. W. Kotowskiego

UCHWAŁĄ Nr XXXVII/484/05
RADY MIASTA KĘDZIERZYN-KOŹLE
z dnia 29 września 2005r.

nadano

prof.
Włodzimierzowi Kotowskiemu

tytuł

HONOROWY OBYWATEL
MIASTA
KĘDZIERZYNA-KOŹLA

Przewodniczący
Rady Miasta
Ryszard Pacuti

Rada Miasta Kędzierzyna-Koźla za zasługi dla miasta oraz inicjatywę nadała prof. Włodzimierzowi Kotowskiemu tutuł honorowego obywatela miasta Kędzierzyna-Koźla.

Uroczystość miała miejsce w ratuszu 29 września br.

BS

Zlewy 2005

X Przegląd Kabaretów Studenckich „ZLEWY 2005" odbędzie się w dniach 6 i 7 grudnia o godzinie 19.00, w auli przy ulicy Katowickiej. Pierwszego dnia wystąpią kabarety: JURKI, HRABI i CEGŁA, a drugiego SZUM, MADE IN CHINA i DNO.

Liczba miejsc ograniczona, bezpłatne wejściówki będą do odebrania (od 10 listopada) w biurach samorządów studenckich Politechniki Opolskiej (DS Zygzak) oraz Uniwersytetu Opolskiego (DS Kmicic) codziennie w godzinach od 9.00 do 13.00.

k.s

III Opolski Festiwal Nauki

W ramach III OFN w holu budynku głównego PO oglądać można było prace plastyczne grafika **Elżbiety Ciechocińskiej** oraz plastyka **Jolanty Hęciak-Morzyk** – pracownic Działu Wydawnictw i Promocji PO (patrz str. 10 i 18).

W dniu 13.10. br. odbyło się spotkanie podsumowujące III OFN. Wzięli w nim udział koordynatorzy wydziałowi i kierownicy jednostek zaagażowanych w przygotowanie festiwalu. Pełnomocnik rektora ds. festiwalu dr **Aleksandra Żurawska** omówiła przebieg imprezy, zastanawiano się również nad organizacją przyszłorocznego festiwalu.

Więcej informacji na temat Dni Nauki w specjalnym, 138 numerze „WU".

BS

Konkurs na najlepszą pracę dyplomową

ASTOR Sp. z o.o., dystrybutor automatyki, systemów sterowania, oprogramowania, przemysłowych urządzeń transmisji danych oraz robotów przemysłowych, ogłosił kolejną edycję swojego konkursu na najlepszą pracę dyplomową wykonaną w oparciu o oferowane przez firmę produkty.

Tematyka prac może być zatem związana z systemami sterowania linią produkcyjną, monitoringiem i wizualizacją pracy procesów przemysłowych, automatyzacją procesów produkcyjnych, stanowiskami zrobotyzowanymi, itp.

Nagrodą główną w konkursie jest 3-miesięczny staż w firmie ASTOR.

Termin nadsyłania zgłoszeń upływa 30 września 2006 roku.

Do udziału w konkursie kwalifikują się prace dyplomowe obronione przed upływem terminu nadsyłania zgłoszeń. Spośród nadesłanych prac jury konkursu wybierze trzy najlepsze. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w grudniu 2006 roku.

Przy ocenie prac brane będą pod uwagę: innowacyjność rozwiązania, poziom technicznego wykonania pracy, możliwość wdrożenia rozwiązania w praktyce, złożoność rozwiązywanego zagadnienia, mnogość różnych produktów z oferty ASTOR wykorzystanych w pracy, poziom integracji poszczególnych elementów systemu oraz stopień wykorzystania zaawansowanych funkcji produktów.

ASTOR od wielu lat aktywnie wspiera polską edukację. Firma wspomaga powstawanie na uczelniach laboratoriów studenckich, szkoli kadrę dydaktyczną, organizuje program praktyk studenckich, wspiera inicjatywy studenckie oraz sponsoruje konferencje naukowo-techniczne.

Nieprzerwanie od 1998 roku ASTOR ogłasza konkursy prac dyplomowych.

Oprócz nagrody głównej, którą jest 3-miesięczny staż w firmie ASTOR,

przyznane będą także nagrody za II miejsce – Voucher na dowolnie wybrane szkolenie w firmie ASTOR, III miejsce – nagroda rzeczowa

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w grudniu 2006 roku, a jego wyniki zostaną podane do publicznej wiadomości w Biuletynie Automatyki oraz na stronie www.astor.com.pl.

Astor sp. z o.o.

Strategia w zakresie unieszkodliwiania wraków samochodowych. Analizy porównawcze i prognozy

Ze względu na znaczny udział wraków samochodowych w ogólnym bilansie odpadów niebezpiecznych dla środowiska naturalnego stały się one przedmiotem strategii oraz specjalnego traktowania. Komisja Europejska podjęła temat strategii wraków samochodowych [1] w celu optymalizacji procesu demontażu poprzez zwiększenie procesu odzysku poszczególnych odpadów poddanych recyklingowi, odzyskowi materiałowemu, energetycznemu, a ostatecznie unieszkodliwieniu na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne.

Od 2015 roku 10% masy odzyskanych odpadów powinna być poddana odzyskowi energetycznemu (opony i tworzywa stanowią średnio 10% ogólnej masy pojazdu), 95% ogólnej masy pojazdów powinna być poddana odzyskowi, a maksymalnie 5% składowana.

Transponowanie prawa unijnego to nie tylko prawo ochrony środowiska, o odpadach, lecz także o opłacie produktowej i depozytowej oraz o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, które wskazują na czyj koszt powinien odbyć się demontaż wraków [2].

Aby prognozować i modelować przedsięwzięcia, należy rozpatrzyć problem wraków samochodowych przez pryzmat kraju i regionu. Porównując Polskę do Niemiec można prognozować tendencje, jakie będą dominowały w przyszłości. W Niemczech rocznie wprowadza się na rynek 5 mln nowych aut, a w Polsce 0,5 mln. Uwzględniając dwukrotnie niższą liczbę mieszkańców, możemy spodziewać się, iż w najbliższym dziesięcioleciu w Polsce liczba pojazdów wzrośnie do 1,5 mln rocznie.

Poniżej w tabeli zestawiono produkcję pojazdów w Polsce. Z przedstawionych powyżej szacunków wynika, z jaką skalą mamy do czynienia.

Szacowana ilość pojazdów sprowadzonych powstała w oparciu o informacje CBOS-u zamieszona poniżej

Kolejnym krokiem w analizie wraków pojazdów jest szacowanie ilości pojazdów przeznaczonych do złomowania. W oparciu o informacje Przemysłowego Instytutu Transportu Samochodowego w Warszawie i przedsiębiorstwie Ambit w Dobrzyniu Dużym k. Białegostoku sporządzono poniższą tabelę.

Produkcja pojazdów w Polsce w mln szt. [3]

Rok		1990	1995	1998	1999	2000
Osobowe ogólnego przeznaczenia		0,266	0,366	0,592	0,592	0,5437
Wg pojemności skokowej silnika	do 1000 cm^3	0,189	0,232	0,290	0,290	0,165
	1001–1500 cm^3	0,257	0,0677	0,188	0,188	0,300
	powyżej 1501 cm^3	0,0511	0,0663	0,114	0,114	0,0787
Pojazdy specjalne		0,002	0,0025	0,0016	0,0016	0,0013
Autobusy		0,0039	0,0014	0,0019	0,0019	0,002
Ciężarowe i ciągniki		0,0372	0,0343	0,0569	0,0569	0,0589

Liczba zarejestrowanych pojazdów w Polsce w mln szt. [3]

Rok	1990	1995	1998	1999	2000
Ogólnie	9,041	11,186	12,709	13,169	14,106
Osobowe	5,261	7,517	8,891	9,283	9,9813
Autobusy	0,092	0,085	0,081	0,079	0,0827
Ciężarowe i ciągniki	2,237	2,566	2,824	2,908	3,142
Motocykle i motorowery	1,357	0,929	0,82	0,804	0,8027
Pozostałe	0,094	0,089	0,093	0,095	0,0973

Szacowana liczba pojazdów sprowadzonych z zagranicy (liczby sprowadzonych pojazdów w Polsce w mln szt.)

Rodzaj pojazdu	Wyprodukowane w Polsce	Sprowadzone z zagranicy
Osobowe	4,45335	4,42232
Autobusy	0,0649	0,0142
Ciężarowe i ciągniki	1,0571	1,6679

Opracowanie własne

Wiek użytkowanych samochodów w Polsce [3]

Rok	1994	1997	1998
Stare (10 lat i więcej)	45%	43%	40%
7–9 lat	17%	15%	15%
4–6 lat	17%	18%	18%
Nowe (do 3 lat)	21%	24%	27%

Szacunkowa ilość pojazdów przeznaczonych do kasacji w tys. szt. [3]

1997 r.	1999 r.	2000 r.	2001/2002
100[1]	160[2,3]	300[3]	500[2]

[1]wg Przemysłowego Instytutu Automatyki i Pomiarów w Warszawie.
[2]wg Instytutu Transportu Samochodowego w Warszawie.
[3]wg Systemu Recyklingu Ares-Ambit w Dobrzyniewie k. Białegostoku.

Z powyższych informacji wynika jednoznacznie, iż problem dotyczący specjalnego traktowania tak wielkiej ilości odpadów niebezpiecznych, jakimi są wraki pojazdów samochodowych, wymaga specjalnego traktowania oraz wiedzy na temat właściwego postępowania z odpadami. Polska od 20 stycznia 2005 r. posiada specjalną ustawę odnoszącą się tylko do wraków. Zmiany, jakie polski ustawodawca chce dokonać w prawie, budzą poważne zastrzeżenia. Zmiana ma dotyczyć tego, że każdy zakład demontujący pojazdy samochodowe powinien uzyskać pozwolenie zintegrowane. Praktycznie, choć paradoksalnie, w jednym pozwoleniu ma być zawarta suma pozwoleń sektorowych, co jest nie do końca uzasadnione z racji kosztów jakie trzeba ponieść za uzyskanie pozwolenia. Obecnie koncesja na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych powyżej 1 tony na rok w wysokości 2000 zł uważa się za wystarczającą.

Poniżej przedstawiono analizę działania auto-złomów polskich oraz niemieckich. Przedstawiona analiza pozwoliła na wysunięcie wniosków dotyczących obrania strategii w gospodarowaniu wrakami oraz pozwoli

na stworzenie najlepszej dostępnej techniki (BAT) dla przemysłu motoryzacyjnego na terenie Polski w zakresie unieszkodliwiania wraków samochodowych.

W oparciu o informacje przedstawione w artykule [3] dotyczące niemieckich auto-złomów i spostrzeżenia własne na przykładzie między innymi Komex w Kędzierzynie-Koźlu zestawiłem adekwatną charakterystykę. Poniższa tabela przedstawia charakterystykę porównawczą kosztów demontażu w Polsce i Niemczech.

Charakterystyka niemieckich stacji demontażu sporządzono w oparciu o ankiety przeprowadzone przez firmę Volkswagen [4,5] natomiast charakterystykę polskich na podstawie własnych danych zebranych od stacji demontażu na terenie województwa opolskiego.

Charakterystyka polskich i niemieckich stacji demontażu pojazdów

Kraj		Niemcy	Polska
Pojazdy demontowane w miesiącu		60/firmę	50/firmę
Liczba pracowników		2–3	2–3
Koszty roboczogodziny		4 zł	4 zł
Koszty osuszania pojazdu		160 zł	30 zł
Koszty całego demontażu pojazdu		50–200 zł	10–100 zł
Czas osuszania pojazdu		0,3–8h	0,3–8h
Dodatkowe usługi (wpływ usługi na całkowity czas demontażu)	Holowanie	80%	85%
	Warsztat napraw	64%	30%
	Handel nowymi częściami/starymi	18%/82%	0%/100%
	Zbiórka złomu	81%	90%

Opracowanie własne

Z powyższych zestawień wynika, że usługi związane ze złomowaniem pojazdów powinny być bezpośrednio związane z posiadaniem własnego środka transportu celem przewozu wraków, z posiadaniem warsztatu naprawy pojazdów, handlem używanymi pochodzącymi z demontażu częściami. Powinna istnieć możliwość zakupu alternatywnych części nowych (choćby dla porównania ceny przez klienta).

W obu przypadkach, tj. na terenie Niemiec i w Polsce brak jest na ogół stacji diagnostycznej – w celu sprawdzenia części oraz poszerzenia usług świadczonych przez stację. Zapewne to by uatrakcyjniło i wpłynęło znacznie na wysokość zysków, zwiększyłoby promień oddziaływania stacji.

Duże zakłady, czy niewielkie stacje?

W Polsce niewiele jest nowoczesnych zautomatyzowanych linii technologicznych do demontażu wycofanych z eksploatacji pojazdów samochodowych. Jednym z największych w Polsce zakładów zajmujących się unieszkodliwianiem wraków pojazdów jest stacja demontażu samochodów Scarpena SA w Herbach.

Pojazdy są przyjmowane po uprzednim sprawdzeniu i ważeniu. Wystawiane są stosowne dokumenty pozwalające na wyrejestrowywanie złomowanego pojazdu. Samochód, po dokonanej ocenie, otrzymuje numer identyfikacyjny oraz określa się technologię demontażu uwzględniając jego stan techniczny i kompletność. Jeżeli pojazd jest tylko wrakiem w postaci nadwozia i jest wolny od materiałów niebezpiecznych kierowany jest na linię strzępienia. W przypadku pojazdów kompletnych zawierających płyny eksploatacyjne, paliwa czy akumulatory, po osuszeniu trafiają na linię demontażu. W zależności od przyjętej technologii wymontowuje się części przeznaczone do sprzedaży oraz elementy do odzysku materiałowego. Scarpena nawiązała, do chwili obecnej, współpracę z 40 podmiotami gospodarczymi typu auto-złom, co stanowi już pokaźne źródło informacji i wymiany doświadczeń. Formę współpracy w pozyskiwaniu złomu samochodowego zainteresowanych jest coraz więcej właścicieli auto-złomów – efekt globalizacji handlowej.

Poniżej przedstawiono ogólne parametry czterech dużych stacji unieszkodliwiania wraków samochodowych.

Przyjąć należy, iż zakłady strzępiące pojazdy wykorzystują rocznie ok. 30% swoich możliwości przerobowych, np. Scarpena ok. 75 tys. pojazdów w roku [1]. Stacje strzępiące pojazdy oddziaływują na środowisko naturalne przede wszystkim na walory krajobrazowe poprzez sterty wraków, uciążliwością ze względu na hałas, pylenie oraz znaczną koncentrację substancji ropopochodnych ze względu na duże nagromadzenie pojazdów. Oddziaływanie dużych stacji strzępiących jest poniekąd niezgodne z obecnymi tendencjami w ochronie środowiska, które zaleca zwiększenie stopnia recyklingu, czyli powtórnego użycia części, podczas gdy stacje ograniczają się do odzysku materiałowego. Do czasów obecności starych ciągle remontowanych pojazdów samochodowych opłacalność funkcjonowania małych zakładów będzie niewielka. Dziś o opłacalności decyduje ilość i wartość odzyskanych z demontażu części i surowców wtórnych. Po dokonanym procesie skracania okresu eksploatacji pojazdów duże zakłady będą dominować na rynku. Prognozy te, w zakresie dominacji na rynku zapewne niebawem się sprawdzą.

Charakterystyka zakładów wyposażonych w strzępiarki na terenie zakładu [3]

Przedsiębiorstwo	Miejscowość	Powierzchnia zakładu [ha]	Wydajność strzępiarki [tys. Mg/rok]	Moc silnika strzępiarki [MW]	Liczba operatorów
SCARPENA S.A.	Herby k. Częstochowy woj. śląskie	28	100–120	1,5	12–13
SONNFELD CO. Sp. z o.o.	Grudziądz woj. kujawsko-pomorskie	—	60	—	11
CENTROZŁOM Przedsiębiorstwo Przerobu Złomu Metali	Oława k. Wrocławia woj. dolnośląskie	20	200-250	2,5	8
H.K. ZŁOMET Sp. Z o.o.	Swarzędz woj. wielkopolskie	14	120	1,5	12

Obecnie jednak kasacji pojazdów samochodowych dokonują niewielkie stacje demontażu. Zaletą tych stacji jest to, że dokonują „głębokiego" recyklingu. Praktycznie cały pojazd jest rozmontowywany na najdrobniejsze detale. Nie uzasadnione są przypuszczenia, że małe podmioty z tej branży mogą w sposób niewłaściwy postępować z niektórymi odpadami np. siedzeniami, piankami poliuretanowymi itp. Zapobiega temu obowiązek ścisłej ewidencji odpadów pochodzących z demontażu pojazdów w aspekcie indywidualnej technologii.

W praktyce, demontaż pojazdów jest prowadzony równolegle z usługami naprawczymi, przy autokomisach, zakładach mechanizacji rolnictwa, zakładach mechaniki pojazdowej, zakładach blacharskich oraz skupach surowców wtórnych.

Warunkiem prawidłowego rozwoju techniczno-ekonomicznego dla tej branży jest ujednolicenie wymogów, warunków i standardów, jakimi przedmiotowe stacje powinny odpowiadać, wybierając opcję małych i średnich stacji mamy gwarancję konkurencyjności, bo warunki ich działania nie zależą tylko od rynku pracy ani od automatyzmu stawki i przez to są atrakcyjne. Argumentem przemawiającym na korzyść małych stacji jest ich marginalne oddziaływanie na środowisko naturalne, gdyż ogół prac wykonanych jest w pomieszczeniach zamkniętych o podłożu utwardzonym. Ścieki przemysłowe trafiają do urządzeń kanalizacyjnych po wcześniejszym podczyszczeniu w separatorze ropopochodnym z filtrem koalescencyjnym na bieżąco, tzn. płyny eksploatacyjne z wraków nie infiltrują w podłoże, a także nie psują walorów krajobrazowych – całość wraków demontowana jest w pomieszczeniach.

Dopóty rywalizują wymienione firmy, duże i małe, a swym działaniem obejmują fragmenty rynku, które nie pokrywają się, to taka sytuacja jest sprzymierzeńcem rozwoju tej branży.

Doktorant Politechniki Opolskiej
mgr inż. Paweł Wiszniewski
e-mail: pawelwisz@wp.pl

Literatura

1. M. Gwiazdowski, Problematyka recyklingu samochodów w Polsce oraz w projektowanych przepisach Unii Europejskie,j Informacja nr 72. Biuro Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu. Warszawa 2000 r.
2. D. Goldman, H. Heinrich, K. Schoppe, Einfluss der UE-Gesetzgebunk auf das Automobil-Recycling. Literatur der Volkswagen Forschung 2001, Umwelt und Verkehr. Wolfsburg 2001
3. T. Gawęda, Pozbyć się wraków, Ekoprofit nr 2 (62) kwiecień, maj, czerwiec 2002 r. s. 64–73
4. Volkswagen AG., Badania rynku recyklingu samochodów w Polsce. Wolfsburg, wrzesień 2001 r.
5. Volkswagen AG., Umfrage unter den in Deutschland zertifizieren Autoverwerter. Wolfsburg 1999/ 2000 r.

Program spotkań duszpasterstwa nauczycieli akademickich. Semestr zimowy 2005/2006

Mimo czasowej nieobecności ks. dr. Marcina Worbsa rozpoczynamy kolejny rok działalności Duszpasterstwa Nauczycieli Akademickich. Zgodnie z sugestią wielu uczestników dotychczasowych spotkań chcemy w semestrze zimowym zgłębiać myśl Papieża Jana Pawła II. Ważnym wątkiem jego pasterskiej posługi w Kościele była troska o pojednanie. Znane są jego inicjatywy prowadzone w tym kierunku. W tym świetle chcemy bliżej przyglądnąć się posoborowej wymianie Listów pojednania między episkopatami Polski i Niemiec. W tym roku świętujemy 40-lecie tego faktu. W ramach naszych spotkań możemy podjąć dyskusję nad możliwościami podobnego gestu pojednania w relacjach polsko-ukraińskich. Oprócz dyskusji chcemy spotykać się także na wspólnej modlitwie w intencjach naszej akademickiej wspólnoty, o czym dokładniej informuje zaproponowany program.

Ks. Stanisław Rabiej

• 3 października, godz. 18.00 w (kościół seminaryjno-akademicki) - msza św. inaugurująca nowy rok akademicki. Przewodniczy ks. abp prof. dr hab. Alfons Nossol.

• 14 października, godz. 19. 00 – I spotkanie dyskusyjne: Bp prof. dr hab. Jan KOPIEC, 40. rocznica wymiany Listów pojednania między episkopatami Niemiec i Polski.

• 16 października (niedziela), godz. 18.30 (katedra opolska) - msza św. w intencji wszystkich nauczycieli Opola z okazji Dnia Nauczyciela.

• 4 listopada, godz. 19.00 – msza św. za zmarłych pracowników uczelni opolskich. Po mszy św. projekcja filmu z tegorocznego wyjazdu wakacyjnego do Bośni i Hercegowiny i Chorwacji.

• 18 listopada, godz. 19.00 - II spotkanie dyskusyjne, ks. Andrzej Ziontek (Grenoble), Wolontariat młodzieży w służbie pojednania w Europie.

• 9 grudnia godz. 19.00 - III spotkanie dyskusyjne, prof. Antoine Arjakovsky (Lwów), Szanse dla pojednania polsko-ukraińskiego w kontekście Listu biskupów Ukrainy i Polski.

• Styczeń 2006 – spotkanie opłatkowe (dokładna data zostanie podana w terminie późniejszym).

Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Repertuar – listopad 2005

4 listopada (piątek) godz. 19.00 Wieczór z pieśnią żydowską *Sztika. Muzyczna opowieść*, recital Grażyny Rogowskiej, kawiarnia teatralna, cena biletu – 30 zł

5 listopada (sobota) godz. 19.00 Wieczór z pieśnią żydowską *Sztika. Muzyczna opowieść*, recital Grażyny Rogowskiej, kawiarnia teatralna, cena biletu – 25 zł, ulg. – 20 zł

6 listopada (niedziela) godz. 18.00 MAKBET* Williama Szekspira, reż. Maja Kleczewska, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 20.30 – Wieczór z pieśnią żydowską *Sztika. Muzyczna opowieść*, recital Grażyny Rogowskiej, kawiarnia teatralna, cena biletu – 25 zł, ulg. – 20 zł

11 listopada (piątek) godz. 19.00 IFIGENIA W AULIDZIE wg Eurypidesa, reż. Paweł Passini, Mała Scena, cena biletu premierowego – 35 zł, PREMIERA

12 listopada (sobota) godz. 19.00 IFIGENIA W AULIDZIE wg Eurypidesa, reż. Paweł Passini, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

13 listopada (niedziela) godz. 18.00 IFIGENIA W AULIDZIE wg Eurypidesa, reż. Paweł Passini, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

14 listopada (poniedziałek) godz. 12.00 MERYLIN MONGOŁ Nikołaja Koljady, reż. Krzysztof Rekowski, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 18.00 MERYLIN MONGOŁ Nikołaja Koljady, reż. Krzysztof Rekowski, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

15 listopada (wtorek) godz. 11.00 IFIGENIA W AULIDZIE wg Eurypidesa, reż. Paweł Passini, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 18.00 IFIGENIA W AULIDZIE wg Eurypidesa, reż. Paweł Passini, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

17 listopada (czwartek) godz. 11.00 NIEPOPRAWNI Juliusza Słowackiego, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
godz. 18.00 NIEPOPRAWNI Juliusza Słowackiego, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł

18–20 listopada I Międzynarodowe Opolskie Dni Nowej Dramaturgii – Odrama

• 18 listopada (piątek) DZIEŃ POLSKI
godz. 13.15 PIERWSZY RAZ Michała Walczaka
– krok pierwszy: przygotowanie i koordynacja – Tomasz Hynek
– krok drugi: przygotowanie i koordynacja: Paweł Passini, Krzysztof Rekowski
– krok trzeci: przygotowanie i koordynacja: Anna Dunin-Brzezińska
– pokaz etiud na podstawie tekstu SZTUKA MIĘSA Jacka Papisa, przygotowanie i koordynacja: Krzysztof Jaworski, Mała Scena, wstęp wolny
godz. 19.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł, impreza towarzysząca
• 19 listopada (sobota) DZIEŃ CZESKI
godz. 13.30 AKVABELES Davida Drabka – czytanie
- krok pierwszy: przygotowanie i koordynacja – Krzysztof Rekowski
- krok drugi: przygotowanie i koordynacja – Paweł Passini, Tomasz Hynek
- krok trzeci: przygotowanie i koordynacja – David Drabek, Mała Scena, wstęp wolny
godz. 19.00 Recital Jaromira Nohavicy, Duża Scena, Cena biletu – 10 zł, cena biletu – 10 zł, impreza towarzysząca
• 20 listopada (niedziela) DZIEŃ NIEMIECKI
godz. 13.30 CZAS KOCHANIA, CZAS UMIERANIA Fritza Katera – czytanie
- krok pierwszy: przygotowanie i koordynacja – Paweł Passini
- krok drugi: przygotowanie i koordynacja – Tomasz Hynek i Krzysztof Rekowski
- krok trzeci: przygotowanie i koordynacja – Mathias Gaertling, Duża Scena, wstęp wolny
godz. 19.00 ŻABIA KRÓLOWA Kerstin Specht, reż. Krzysztof Rekowski, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł, impreza towarzysząca

21 listopada (poniedziałek) godz. 19.00 NIEPOPRAWNI Juliusza Słowackiego, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Krakowie

22 listopada (wtorek) godz. 18.00 NIEPOPRAWNI Juliusza Słowackiego, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Krakowie

24 listopada (czwartek) godz. 11.00 3 SIOSTRY Antoniego Czechowa, reż. Andrzej Bubień, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

25 listopada (piątek) godz. 11.00 3 SIOSTRY Antoniego Czechowa, reż. Andrzej Bubień, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 20.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

26 listopada (sobota) godz. 19.00 3 SIOSTRY Antoniego Czechowa, reż. Andrzej Bubień, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

27 listopada (niedziela) godz. 18.00 3 SIOSTRY Antoniego Czechowa, reż. Andrzej Bubień, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

29 listopada (wtorek) godz. 11.00 3 SIOSTRY Antoniego Czechowa, reż. Andrzej Bubień, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 18.00 DOŻYWOCIE Aleksandra Fredry, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł ☺

30 listopada (środa) godz. 11.00 3 SIOSTRY Antoniego Czechowa, reż. Andrzej Bubień, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 18.00 DOŻYWOCIE Aleksandra Fredry, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

*MAKBET – spektakl wyłącznie dla widzów dorosłych
☺ – SPEKTAKL Z BUŹKĄ (szczegóły na www.teatrkochanowskiego.art.pl)

Teatr zastrzega sobie prawo zmian w repertuarze.

Opracowała: Beata Zawada

Wiadomości Uczelniane – miesięcznik informacyjny Politechniki Opolskiej. Rok XVI, nr 3(139), październik 2005 r.

Zespół redakcyjny: Krystyna Duda – redaktor naczelny, Elżbieta Ciechocińska – grafik, Małgorzata Kalinowska, Beata Sawczyn – korekta, Sławoj Dubiel – zdjęcia, Krzysztof Sławiński, Waldemar Szweda – składanie i łamanie. Stale współpracują: Izabela Carewicz (WEiA), Jolanta Dembicka (WM), Tomasz Bohdan (WWFiF), Mirosława Szewczyk (WZiIP) oraz Magdalena Tokarska, Ewa Przystajko, Daria Gregorowicz, Anna Drążek, Janusz Fijak.

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole. Druk: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole. Redakcja: ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole, tel. 400 62 84, e-mail: oficyna@po.opole.pl Zamówienie: 67/2005. Nakład 850 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów. Numer zamknięto 17.10.2005 r. Na okładce: inauguracja roku akademickiego w Politechnice Opolskiej.

Nowości wydawnicze

W Bibliotece Głównej

Mikrobiologia materiałów / **red. Bronisław Zyska, Zofia Żakowska, aut. Zofia Żakowska [i in.].** – Łódź : Politechnika Łódzka, 2005. – 618 s.
Sygnatura: 112130 Cz – egzemplarz dostępny w Czytelni Biblioteki Głównej.
Redaktorzy i autorzy „Mikrobiologii materiałów" mieli na celu przedstawić czytelnikowi, ciągle aktualne, doniosłe znaczenie problemów wynikających ze zjawiska niszczenia materiałów oraz potrzeby zwiększania ich trwałości w zależności od przeznaczenia. Książka ta jest zbiorem wiedzy opartej na faktach i badaniach o drobnoustrojach, których nieograniczony rozwój może prowadzić do wielu niekorzystnych procesów zarówno ekonomicznych, jak i społecznych. Treść książki zawiera wiele aspektów badawczych, poznawczych i aplikacyjnych. Adresowana jest do pracowników jednostek badawczych, technologów wytwarzania materiałów, projektantów, konstruktorów, wykonawców różnych wytworów technicznych oraz studentów kierunków biologicznych, chemicznych, włókienniczych, budownictwa, inżynierii i ochrony środowiska. [Z Przedm.]

Anderson Ross: Inżynieria zabezpieczeń. – Warszawa: Wydaw. Naukowo-Techniczne, 2005. – 713 s.
Sygnatura: 112234 Cz – egzemplarz dostępny w Czytelni Biblioteki Głównej.
Inżynieria zabezpieczeń to książka, w której czytelnik pozna narzędzia i techniki umożliwiające zapewnienie bezpieczeństwa informacji. Autor omawia podstawy inżynierii zabezpieczeń – od protokołów, kryptografii i kontroli dostępu do zagadnień organizacyjnych i przepisów. Rozważając bezpieczeństwo informacji z różnych punktów widzenia (w tym np. przedsiębiorstw, konsumentów, wojska, policji), podaje fakty dotyczące biometrii, odporności na penetrację, pieczęci, znakowania praw autorskich, alarmów przeciwwłamaniowych, handlu elektronicznego. Analizuje rodzaje ataków na najprzeróżniejsze systemy – od tych w bankowości i służbie zdrowia do tych w telefonii komórkowej i płatnej telewizji. [Z okł.]

Wołowcki Witold, Furtak Kazimierz: *Rusztowania mostowe.* – Warszawa: Wydaw. Komunikacji i Łączności, 2005. – 314 s.
Sygnatura: B 3106 – egzemplarz dostępny w Bibliotece Wydziału Budownictwa.
Rusztowania i deskowania wraz z oprzyrządowaniem spełniają bardzo ważną rolę w budownictwie mostowym. Wprawdzie są zaliczane do tak zwanych urządzeń pomocniczych, ale to właśnie one w sposób bardzo wyraźny wyrażają związki między konstrukcją obiektu a technologią jego wykonania oraz współdecydują o czasie i kosztach realizacji. Od rusztowań i deskowań w dużej mierze zależą bezpieczeństwo budowy, tempo postępu prac, dokładność wykonania poszczególnych elementów budowli, jak również estetyka powierzchni zewnętrznych.

Niniejszy podręcznik, opisujący kompleksowo współczesne rusztowania i deskowania do budowy mostów, jest pierwszą po prawie 40 latach tego typu monografią. Może on stanowić cenną pomoc w procesie kształcenia kadr inżynierów mostowców w Polsce, przed którymi stają ogromne zadania realizacyjne, zmierzające do poprawy infrastruktury komunikacyjnej kraju. Przedstawia klasyfikację rusztowań, charakterystykę podstawowych materiałów stosowanych do rusztowań i deskowań, urządzeń i elementów do podnoszenia i opuszczania rusztowań, rozwiązań konstrukcyjnych posadowienia rusztowań, podpór tymczasowych i rozwiązań systemowych rusztowań. Opisano w nim rusztowania i deskowania betonowych mostów belkowych, skrzynkowych i łukowych oraz rusztowania mostów stalowych, a także formy do wykonywania prefabrykatów, urządzenia do budowy mostów podwieszonych, konstrukcje obciążające i rusztowania do remontu, rusztowania i deskowania podpór oraz przepustów, jak również zasady obliczania rusztowań i deskowań. [Z okł i str. red.]

oprac. Karina Fedynyszyn

W Oficynie Wydawniczej

Skrypt nr 269, Henryk Achtelik, Józef Grzelak, Ćwiczenia laboratoryjne z modelowania i symulacji układów mechanicznych w programie MATLAB-SIMULINK. Niniejszy skrypt zawiera opis siedmiu kolejnych ćwiczeń laboratoryjnych zgodnie z aktualnym programem ramowym przedmiotu symulacja w dynamice maszyn wchodzącym w skład specjalności komputerowe wspomaganie projektowania i badania maszyn. Każde z opisanych w skrypcie ćwiczeń zawiera na wstępie niezbędne wiadomości teoretyczne, rozwiązania zadań przykładowych oraz zestawione tabelarycznie zadania przeznaczone do rozwiązania samodzielnego (ze Wstępu).

Raport z badań naukowych wykonanych w ramach prac własnych i statutowych w roku 2004. Raport ma znaczenie dokumentacyjne. W sposób kompletny i zwarty przedstawia działalność naukową pracowników Politechniki Opolskiej w 2004 roku. Może stanowić materiał do analizy porównawczej aktywności naukowej poszczególnych zespołów i określenia ich dynamiki naukowej (ze słowa wstępnego prof. dra hab. inż. Jerzego Skubisa).

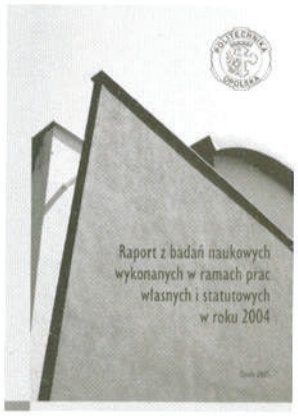

ZN nr 299, Elektryka. Electrical Engineering z. 55. Publikacja powstała w wyniku współpracy programów „KONTAKT" oraz „INTERREG". Zawiera 20 artykułów w j. angielskim autorstwa pracowników politechnik z Odessy, Ostrawy i Opola dotyczących rozległej tematyki GRE (gospodarki remontowej energetyki).

mk

Inauguracja 2005

Fot. Sławoj Dubiel